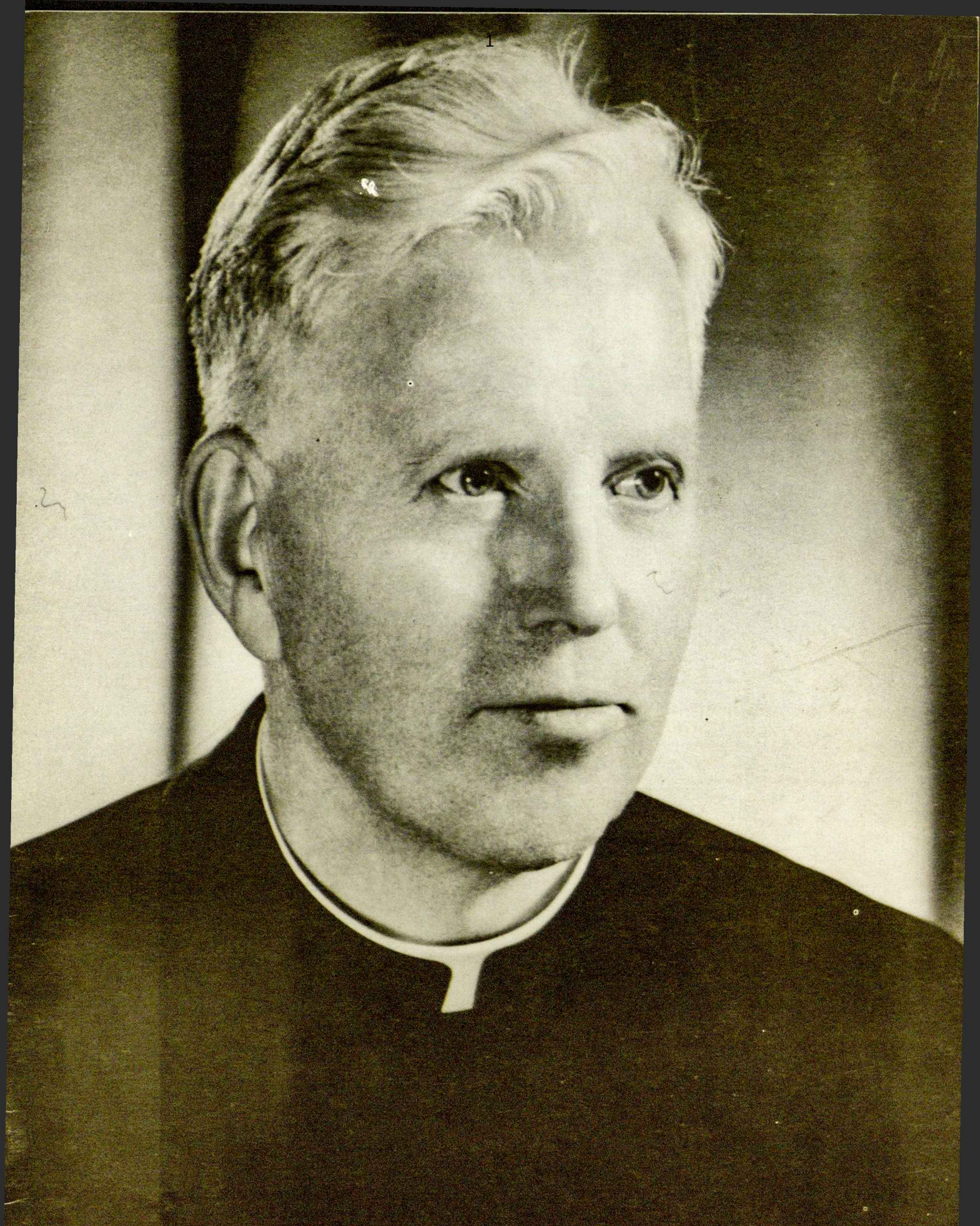

ATEITIS

BALANDIS — APRIL 1986 LXXVI — 2

ATEITIS

ATEITININKŲ FEDERACIJOS LEIDŽIAMAS
KATALIKIŠKOS-LIETUVIŠKOS
ORIENTACIJOS ŽURNALAS

BALANDIS — APRIL 1986

VOL. LXXVI NO. 2

Tikrais vardais 1
Bernardas Brazdžionis
Prel. P. Celiešius, 1906-1986 2
Paskutinis sudiev 3
Jonas Motiejūnas
Baltagalviui sakalui išskridus 3
D. Mickutė-Mitkienė
Religijos ir tautybės santykis 4
P. Celiešius
Prel. P. Celiešius 6
J. Motiejūnas, Rita Bureikaitė, Angelė Mičiulytė-Budreikienė, Tauras Radvenis, Aidas Palubinskas
Širdis ir rankos tėvynės gerovei 8
Juozas Kojelis
Žvilgsnis į ateitininkų sąjūdį 11
I. Medziukas
Gyvi jūs 14
D. Mickutė-Mitkienė
Eilėraščiai 14
D. Mickutė-Mitkienė
Prie Genezareto ir Dainavoj 16
Kęstutis Trimakas
Kalba, literatūra ir vertimai 18
Alė Rūta
Eilėraščiai 20
Elena Tumienė
Velykų paveikslas 21
Alė Rūta
Dėl ko jaunimas nutolsta nuo religijos? 22
Milda Palubinskaitė
Iš kur kyla nesusipratimai su tėvais? 24
Vilija Žemaitaitytė
Lietuviškos Nilzos ir Herkulio vestuvės Lituanikoje 26
Trumpai 27
Korespondencija 28
Mieli ateitininkai 29
Dr. Algis Norvilas, Juozas Polikaitis
Jubiliejinės stovyklos programa 30
Nepaprastos konferencijos programa 30
Perspektyvų beieškant 32
Jurgis Gliauda

Šis Ateities numeris yra paskirtas A. A. Prelato Petro Celiešiaus (viršelyje) atminimui.

Šią Ateitį redagavo Kalifornijos ateitininkai.

ADMINISTRATORIUS: Juozas Polikaitis, 7235 South Sacramento Ave., Chicago, IL 60629, USA. Tel.: (312) 434-2243.

TECHNINIS REDAKTORIUS: Jonas Kuprys

Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje. Leidžia Ateitininkų Federacija. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 12.00 dol.; garbės prenumerata — 20.00 dol., susipažinimui 9.00 dol.; kituose kraštuose — 9.00 dol., išskyrus Pietų Ameriką (7.00 dol.).

ATEITIS (USPS 035-440) — a magazine published bi-monthly, by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629 USA. Yearly subscription in the US and Canada $12.00. Single copy $2.00. Second class postage paid at Chicago, Illinois.

© 1986 by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis. All rights reserverd.

TIKRAIS VARDAIS

Bernardas Brazdžionis

Išeinam kartą per metus į orą gryną
Ir visa, rodos, grįžta kaip kadais -
Medžius vėl medžiais ir gėles gėlėm vadinam,
Vadinam daiktus jų tikrais vardais.

Čia beržas (brolis), čia pušis (sesuo), čia (tėvas) uosis,
Ten saulės veidas (motinos) Širvėnos ežeran paskęs,
Ir kai pušim, beržais ir uosiais akys guosis,
Paliečiam rankom viską, tartum vynuogių kekes.

Paliečiam akmenį, paliečiam grumstą, lauko gėlę
Nuraškom žydinčią prie kelio be prasmės,
Ir sunkūs sielvartai, kaip usnys, sielą gėlę,
Atrodo, nesugrįžtamai už horizonto nugarmės...

Ir, rodos, vėl takais gimtaisiais vaikštom
Ir svaigstam sodų žiedulingais sūkuriais,
Ir pasigendam tų kadaise su kuriais
Pirmais vardais vadinom žemės daiktus...

Ir ieškom mes, upėn nostalgijos paskendę,
Klaikiam pasaulyje paklydusių veidų
Ir imame maišyt, kas vakar ir kas šiandien,
Ir taip nežemiškai nedangiškai graudu...

Kur jūs, kolegos, bandę su mumis eiliuoti,
Paskui iškilę mokslų daktarais, aure,
Kur tu, naujosios romuvos žyny, Juozai Keliuoti,
Išbridęs iš tremties pusnynų sibiriniam pragare...

Tu, Juozai Grušai, Nemuno aukštoj pašlaitėj
Eilėraščio posmavęs pirmus (pamirštus) posmus,
O tu, kur tu, Antanai Vaičiulaiti,
Popiežiaus paukšti, elegantiškai romus...

Kur tu, Beny, kur tu, brangusis Benediktai,
Tu, Jonai Kossu-Aleksandravičiau, alias Aisti,
guodęsis lyra dangiškai šviesia,
Ko judviem per anksti likimo buvo likta
Anta vėlių suolelio atsisėsti dausose...

Vainikan pinasi kas vakar ir kas šiandien,
Tas atsiliepia, o tas ne - nyku, gūdu...
Ir ieškom vėl, nostalgijon gilion paskendę,
Vakardienos vardų, vakardienos veidų. — — — —
— —

— — — Pro demagogijos, pro vedmainysčių rūką tvankų
Teisybė artinas, ji netoli, nebeilgai — — —
Palies kaip realybę ją kaip daiktus mūsų rankos -
Pasukim kompasą į dabartį - į Lietuvą - draugai!..

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

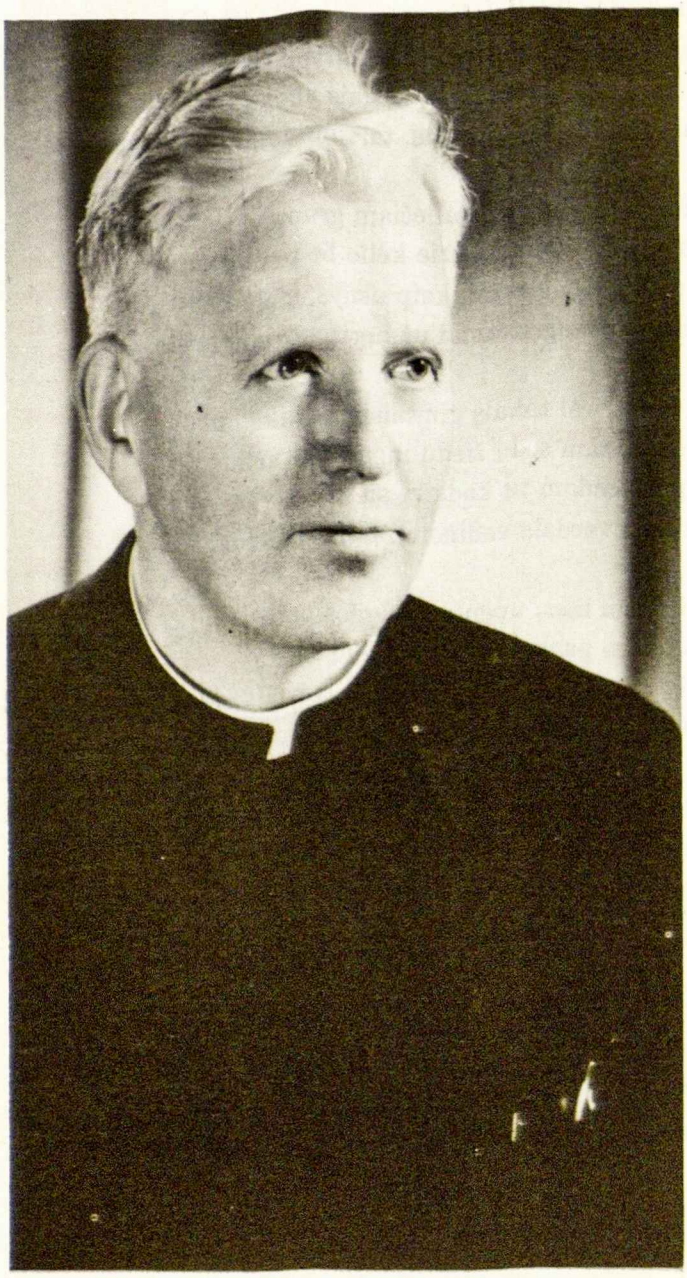

PRELATAS PETRAS CELIEŠIUS

1906-1986

Prel. dr. Petras Celiešius, gyvenęs Los Angeles, Calif., artumoje, mirė sausio 1 d. 10 v.v. Sausio 5 vakare gedulingas pamaldas už velionį Šv. Kazimiero bažnyčioje atlaikė vysk. Paulius Baltakis, OFM. Sausio 6, pirmadienį, laidotuvių pamaldas pravedė vysk. A. Deksnys. Palaidotas iš Šv. Kazimiero bažnyčios Šv. Kryžiaus kapinėse.

* * *

Velionis buvo gimęs 1906 liepos 1 Apušoto kaime, Jiezno valsčiuje, Alytaus apskrityje. 1928 baigė Prienų gimnaziją. Kauno kunigų seminariją baigė 1933. Kunigu įšventintas tų metų birželio 1. Buvo Kaišedorio vyskupijos kunigas.

Jam teko eiti įvairias pareigas ir daug keliauti. 1933-35 buvo vikaras Giedraičiuose, 1935-40 progimnazijos ir mergaičių ūkio mokyklos kapelionas Aukštadvaryje, 1941-44 kapelionas ir dekanas Merkinėje.

Antrojo pasaulinio karo metu pasitraukė į Vokietiją, kur Bonnos universitete gilino studijas ir 1950 gavo filosofijos daktaro laipsnį.

Į Ameriką atvyko 1950. Pradžioje dirbo East Chicago, Ind., lietuvių parapijoje. Kurį laiką administravo Dainavos stovyklą, nuo 1964 metų vikaravo Los Angeles, Calif., 1968 paskirtas St. Louis lietuvių parapijos klebonu. Ten dirbo iki 1970. Tada išvyko į Vokietiją, 1970-80 buvo Vakarų Europos Lietuvių Sielovados Centro (Bad Worishofen) vedėjas ir vysk. A. Deksnio sekretorius. Tuo pačiu metu redagavo sielovados leidžiamą religinį žurnalą Krivulė.

Į Ameriką grįžo 1980 ir gyveno Los Angeles artumoje, gyveno Santa Monica. Susikomplikavus širdies ligai, buvo išsikėlęs gyventi į dykumą, kur jam oras buvo geresnis.

Į prelatus pakeltas 1955.

Fiolosifiniais, literatūros bei meno klausimais daug rašė lietuviškoje spaudoje, bendradarbiavo Aiduose, Drauge, Tėviškės Žiburiuose, Lietuvių Enciklopedijoje, 1964-66 redagavo Lux Christi, parašė didesnį darbą „Egzistencializmas krikščionybės dvasioje, išspausdintas LKMA suvažiavimo darbų V tome 1964 m. Parėmė Į Laisvę fondą išleisti J. Girniaus knygą „Tauta ir tautinė ištikimybė".

PASKUTINIS SUDIEV PREL. PETRUI CELIEŠIUI

Atsisveikinimo kalba, pasakyta prie jo kapo duobės šv. Kryžiaus kapinėse

Ilga ir nuoširdi draugystė rišo mane ir mano šeimą su velioniu prelatu Petru Celiešiumi, bet ypatingai mus suartino bendras darbas ateitininkų tarpe. Su visais žmonėmis jis būdavo mielas ir paprastas, kiekvienam suradęs šiltą bei malonų sakinį, nes *jis buvo idealus kunigas iš pašaukimo.*

1983 metais, jam sulaukus 50-ties metų kunigystės jubiliejaus, „Draugo" ateitininkų skyriuje paskelbiau ilgoką velionies gyvenimo aprašymą, kuris yra visų tiksliausias, nes jį, mano paprašytas, savo virpančia ranka parašė pats prelatas, o aš jį tik spaudai parengiau.

Prel. Celiešius atvykdavo į visus Los Angeles ateitininkų sendraugių susirinkimus ir neretai paruošdavo paskaitas religinėmis ar filosofinėmis temomis. Jis buvo tikrasis mūsų dvasios vadas, nors formaliai tas titulas jam ir nepriklausė. Paskutinius trejus metus jis buvo tačiau visos Ateitininkų Sendraugių Sąjungos dvasios vadu. Jis yra buvęs daugelio ateitininkų moksleivių ir sendraugių stovyklų kapelionas, nes jis ypatingai mėgo jaunimą, iki pat mirties su jais dirbdamas, ir paskyręs jų labui savo palikimo dalį. Lygiai prieš dvi savaites — gruodžio 22 dieną — ateitininkų advento popietėje jis keletą minučių jautriai kalbėjo, kaip nesenos ligos metu jis jau buvo nuvykęs prie Dangaus vartų, bet šv. Petras jo, kaip seno žmogaus, kurių ten yra perteklius, nepriėmęs, bet pasiuntęs atgal į Žemę dirbti su jaunimu. Labai gaila, kad tik taip trumpai jam buvo skirta dar pabūti su jais.

Nebodamas sutrikusios sveikatos, velionis pereitą savaitę dalyvavo Lietuvių katalikų mokslo akademijos 13-jame suvažiavime, kuriam jis buvo paruošęs paskaitą „Dievo ir žmogaus sąveika Apreiškime". Norėdamas išvengti laukiamų klausimų — atsakymų įtampos, prelatas buvo paprašęs mane tą jo paskaitą perskaityti. Velionis sėdėjo salės gale, bet į vieną pareikštą priekaištą nieko neatsakė, nors tuomet jis atrodė pakankamai gerai.

Tik sekmadienį Lietuvos krikšto sukakties paskaitoje jis jau negalėjo išbūti ir, susiradęs savo šoferį, išvyko anksčiau. Kai jis jo salėje ieškojo ir pusbalsiu klausinėjo, pamaniau, jog jis neranda vietos atsisėti. Pribėgęs, paėmiau jį už alkūnės ir pabandžiau nurodyti jam pirmoje eilėje esančią tuščią kėdę. Tuomet jis nekantriai atsakė: „Aš ne vietos atsisėsti ieškau". Tai buvo patys paskutinieji man tarti jo žodžiai ir jie dar vis man skamba ausyse.

Ilsėkis Viešpaties ramybėje, mielas prelate Petrai. Los Angeles ateitininkų sendraugių vardu tariu Tau paskutinį sudiev. Tavo palikimo įgalinti, mes stengsimės Tavo pavardę dar pastoviau lietuvių tautos kultūros istorijoje įamžinti.

Jonas Motiejūnas
Ateitininkų sendraugių sąjungos
L. A. sk. vald. pirm.

Baltagalviui SAKALUI išskridus

(a.a. Kun. Prel. Dr. Petrui Celiešiui)

Tamsus tas vienas vakaras,
atslinko per gatves —
Staiga sparnus išskleidęs,
Baltagalvis, Sakalas,
nuskrido į erdves —
naujai Naujųjų Metų švęst!

Jau nematyt. Tiktai ataidi
skridimo šlamesys — tai Jis,
jau baigia paskutinį Skrydį!
Padange nusidriekęs šviesus takas —
juo Angelai Jį lydi . . .

Iš amžinosios Būties pusės
ataidi guodžią žodžiai:
„Trumpai ten kunigu buvau —
Čia juo amžiais būsiu!"
. . . . . .
Skausme suklupo vakaras,
atnešęs liūdną žinią —
ne gintarus — maldas ir ašaras
įvėrėm į ROŽINĮ.

1986.I.12

Danutė Mickutė-Mitkienė

RELIGIJOS IR TAUTYBĖS SANTYKIS

Prel. P. Celiešiaus pamokslėlis per Vatikano Radio

Popiežius Jonas Paulius II, lankydamas lietuvių Švento Kazimiero Kolegiją, pasakė: „Lietuvių tauta nusipelnė būti vadinama tikroji tauta. Ji suvokia savo vertę. Savo pasivedimu Kristui, savo ryžtu ginti religiją, savo tradicijas ji tapo pavyzdžiu ne tiktai Romos Bažnyčiai, bet ir viso pasaulio Bažnyčiai". Jis lygio, kad lietuvių tauta, gindama savo tikėjimą ir laisvę, tampa panaši lenkų tautai, kuri taip pat gindama tikėjimą ir laisvę tapo pavyzdžiu visai Bažnyčiai. Šis popiežiaus tautos ir religijos laisvės pabrėžimas duoda progos susimąstyti apie religijos ir tautiškumo santykį.

Čia reikia paaiškinti, kad kai kas mano, jog tautybės klausimas jau tuo pačiu yra politikos klausimas ir, nuosekliai einant, kalbėti apie tautybę, reiškia kalbėti apie politiką. Tai yra klaidinga samprata. Tautybė kaip ir tauta yra žmogaus gyvybinis reikalas, o politika yra tam tikros tautos valstybinė jurisdikcijos teisė. Kalbėti apie tautos teisę, reiškia kalbėti apie žmogaus gyvybinę teisę, apie teisę žmogui, ir tautai egzistuoti. Niekados nėra valstybės be tautos. Bet gali būti tauta be valstybės. Žydų tauta, praradusi savo valstybinę nepriklausomybę, gyvavo virš 2000 metų, kol vėlei susikūrė savo valstybinę nepriklausomybę. O išnykus tautai, niekados negalės būti atkurtas jos valstybiškumas.

Todėl ir dabartinis popiežius Jonas-Paulius II, kalbėdamas tikintiesiems atvejų atvejais vis pabrėžia, šalia savo krikščioniškumo, ir tautiškumą. Jis, lankydamasis Lenkijoje, vis primindavo, kad lenkų tautos krikščioniškumas neatskiriamai susijęs jos tautiškumu. Religija, anot popiežiaus, yra lenkų tautos gyvybinis reikalas. Tad ir kyla klausimas, kaip gali religiškumas tapti tautybės esmine dalimi? Kuo jiedvi yra viena antrą papildančios ir kuo jiedvi viena nuo antros skiriasi?

Prel. P. Celiešius tarp Los Angeles prietelių iš k.: poetė Danutė Mickutė-Mickienė, Juozas Mitkus, Monika Gasparonienė (mirusi) ir dailininkas Pranas Gasparonis.

Tautybė yra žmogui visų pirma jo kilmės pagrindas. Kiekvienas žmogus gimdamas su krauju yra savaime įjungtas į tam tikros tautos kūną. Norint nenorint, jis yra vaikas savo tėvų ir tuo pačiu palikuonis tam tikros tautinės bendruomenės. Savo kilme jis yra paveldėjęs savo tautos būdą, savo tautos papročius, jos kalbą, jos tradicijas. Visa tai sudaro tautybės turinį. Tai yra ne kas kita kaip tautinė egzistencija. Be jos žmogus negali gyventi. Todėl kiekvienas žmogus norint nenorint priklauso tam tikrai tautai.

Tačiau, nors tautybė yra kiekvienam žmogui gyvybiškai reikalinga kaip jo gyvavimo pagrindas, vis dėlto ji nėra tikslas savyje. Žmogus negyvena tik todėl, kad gyventų. Jis yra skirtas aukštesniems tikslams. Gyvenimas tik dėl gyvenimo ribojasi gyvuliškumu. Žmogus yra aukštesnė būtybė už gyvulį. Jis vien fiziniu gyvenimu neišsisemia. Jis siekia aukštesnių dalykų. Tie aukštesnieji dalykai yra šeimos laimė, organizacinė sandara, bendruomeniškos vertybės. Tos aukštesnės vertybės sudaro žmogaus gyvenimo prasmę. Be jų žmogus neturi tikslo gyventi. Iš gyvenimo faktų esame pastebėję, kad žmogus praradęs gyvenimo tikslą nenori iš viso gyventi, siekdamas net sau gyvybę atimti. Daugelis savižudžių priėjo liepto galą tik todėl, kad arba jie prarado gyvenimo tikslą, arba siekiamo tikslo neįstengė pasiekti. Jų įsitikinimu, jeigu nėra dėl ko gyventi, tai ir nereikalinga iš viso gyvent.

Kiti, praradę gyvenimo tikslą, pasijunta nelaimingi ir savo nelaimingumą pradeda skandinti alkoholyje. O kai alkoholis nepadeda, tada jie nenori iš viso gyventi. Šiuo atžvilgiu ir regime skirtumą tarp žmogaus ir gyvulio. Gyvuliui pakanka išlaikyti savo buvimą arba egzistenciją. Jis nieko daugiau ir nesiekia. Jo laimę sudaro grynai medžiaginis arba gyvybinis gerbūvis. Žmogui toli gražu to nepakanka. Jis vis veržiasi aukštyn. Vis ko nors siekia. Žemiškoji gerovė žmogui sudaro tik pagrindą pilnutinio gyvenimo. O jo pilnatvę atbaigia aukštesnės vertybės. Iš jų pati aukščiausioji yra religija. Religingumas žmogų atbaigia ir vainikuoja. Todėl sakoma, kad religija sudaro žmogaus gyvenimo prasmę. Be jos žmogus neatbaigtas.

Bet ką tai reiškia — duoti žmogaus gyvenimui prasmę? Tai reiškia labai daug. Visų pirma, religija turi įtakos į žmogaus kasdieninius veiksmus. Religingas žmogus stengiasi viską daryti gerai bei viską atlikti kiek galima tobuliau. Altikdamas viską kiek galint gerai, religingas žmogus jaučiasi tuo pačiu atlikęs morališkai gerai. Religinė moralė jį saisto viską daryti gerai. Žmogus ateistas, tai yra: netikįs į jokį antgamtinį gyvenimą nei į pomirtinį atpildą, neturi jokio saistančio motyvo, kodėl jis turi daryti gerai? Nebent grynai žmogiškasis motyvas — bausmė, ar papeikimas, ar prieš bendruomenę pažeminimas. Netikintis žmogus nėra savo sąžinės įpareigojamas veikti gerai tik todėl, kad gerai. Jis neturi sąžinę saistančio motyvo, kodėl jis turi veikti dėl kitų gerovės? Kodėl jis turi dėl kitų aukotis? Ar negeriau slankioti, tik dėl kitų akių veikti, visai nepaisant darbo bei dirbinio kokybės. Kas kita religingo žmogaus elgsena. Jis žino, kad Dievas viską mato ir viską žino. Jeigu tinginiaudamas ir dėl kitų akių veikdamas gali apgauti žmogų, tai panašiai elgdamasis niekados neapgausi Dievo. Juk Dievas yra įsaistęs daryti gera ne tik sau pačiam, bet ir kitiems. „Ką padarėte vienam iš mažutėlių — man padarėte" — sako Kristus. Arba vėl: „Mylėk artimą, kaip pts save" — aiškina Kristus. Žmogus po mirties bus teisiamas pagal atliktus darbus: už gerus — amžinoji laimė, o už blogus — amžinoji kančia. Čia tad ir glūdi visas atliekamų darbų moralinis pagrindas. Moralinis pagrindas verčia žmogų iš vidaus, tai yra pagal savo sąžinę viską daryti gerai. Sąžinės niekas neatstos. Jokia išviršinė prievarta, jokis vyresniųjų įspėjimas, jokia priežiūra neprivers žmogaus elgtis ar dirbti taip gerai, kaip kad jis atlieka vadovaudamasis savo sąžine.

Grįžtant prie tautos ir taikant tą patį mastą kaip veiklai iš viso, gauname tą pačią išdvą, būtent: žmogaus tautybę įprasmina religija. Ji apvainikuoja tautybę aukščiausia vertybe. Artimo vardu aš myliu savo tautą kaip sutelktinį artimą. Neturintysis religijos nėra sąžinės saistomas aukotis savo tautai. Jeigu nėra atpildo amžinybėje už tėvynės meilę, tai kas man tada tauta? Ji tampa tik stabu, kuriam aš turiu lenktis nežinia dėl ko. Todėl netikintis žmogus lengvai gali iškeisti savo tautybę į svetimybę. Jis gali atsižadėti savo tautos, gali ją išduoti ir dėl karjeros susvetimėti.

Tai patvirtina daugybė faktų iš dabartinio gyvenimo. Karjeristai metasi ten, kur jiems yra psiūloma geresnė vieta ar skanesnis duonos kąsnis. Jie išsižada savo tautos, laupsėdami didžiąją tėvynę, sakydami, kad savoji tauta yra permaža ir todėl pati viena išsilaikyti nepajėgianti. Tad reikią pasivesti tiems, kurie esą pajėgesni ir galingesni.

Ir priešingai, tikinčiajam savoji tauta kaip jo gyvenimo pagrindas yra mylėtina ir už žemiškąsias vertybes neišduodama, nes ir Kristus pirmiausia mylėjo savąją tautą ir tik po to — kitus. Taigi, religija įsaisto visų pirma mylėti savąją tautą ir tik po to — kitus. Religija, susijusi su tautybe, išauga į stiprų patriotizmą ir tampa: „Už Dievą ir Tėvynę!" šūkiu.

PRELATAS PETRAS CELIEŠIUS

Prelatas P. Celiešius prie savo rezidencijos Lucerne Valley, California.

Prel. Petrą Celiešių pažinojau kelioliką metų. Anksčiau, kai dirbo L. A. šv. Kazimiero parapijos vikaru, jis dažnai apsilankydavo mūsų namuose arbatos su avietėmis ar juodosiomis serbentomis išgerti. Tik retkarčiais panorėdavo ką nors užkąsti. Pasišnekučiuodavome labai atvirai. Kartą užėjo kalba apie nepaprastai šviesią jo odą ir vešlius plaukus. Prelatas tada pareiškė, kad jo prosenelis buvo švedas, kuris Švedų įsibrovimo į Lietuvą metu užsiliko čia gyventi. Lankydamasis Švedijoje, prelatas radęs Stockholmo telefonų knygoje nemaža tokių pavardžių.

Vėliau kalbininkas prof. dr. Antanas Klimas kažkuriame žurnale minėjo kitokią Celiešiaus pavardės kilmę. Tuo metu prelatas dirbo Vokietijoje vysk. A. Deksnio sekretoriumi, tad aš pats parašiau profesoriui apie mano sužinotą tokios pavardės atsiradimą Dzūkijoje. Prelatui sugrįžus iš Vokietijos, parodžiau jam mano gautą tuo klausimu prof. A. Klimo laišką, bet tada jis į išsamesnį pasikalbėjimą ta tema neįsitraukė, tačiau savo pirmykščio teigimo nepakeitė. Noriu pabrėžti, kad velionis prelatas jautėsi esąs lietuviu iki savo sąmonės gelmių ir Lietuvai bei lietuviams pašventė visą savo ilgą gyvenimą.

* * *

Prel. P. Celiešius buvo reto iškalbingumo pamokslininkas, kuris visada paberdavo įdomių ir gilių minčių bei pamokymų. Išklausęs jį, kiekvieną kartą norėdavau tapti geresniu žmogumi ir dar daugiau aukotis visuomeniniam veikimui. Gaila, kad tie jo pamokslai nebuvo užrašyti ir išspausdinti, tad daug kas išblėso iš atminties. Vienas pamokymas yra tačiau dar išsilaikęs, — būtent laikysena išsiskyrusių ir vėl naujai susituokusių žmonių atžvilgiu. Užuot tokias poras aštriai pasmerkęs, prelatas ragino visus palikti atsiskyrėliams atsiteisti su Dievu, nes mes niekados nežinome atsiskyrimo priežasčių.

Jonas Motiejūnas

Kun. Petras Celiešius, būdamas ateitininkų dvasios vadu, turėjo progos palaikyti su mumis ryšius, pažinti mūsų vidaus pasaulį ir giliau įžvelgti tautinį ir religinį studento ateitininko pagrindą. Jis būdamas gilus mąstytojas, stengdavosi sužinoti visus neaiškumus ir abejones. Visa tai nedelsiant jis stengėsi išaiškinti ir

abejones išsklaidyti. Apskritai, kun. Celiešius mus mylėjo ir rūpinosi, kad mes būtume lietuviškesni ir geresni.

Daugelis buvusių studentų ateitininkų prisimena kun. P. Celiešių ne tik kaip vadovaujanti religinėms ceremonijoms dvasiškį, bet ir kaip vyresnį draugą. Jis mus mokino dainų, ypač iš Dzūkijos krašto: Oi, sesele, negerai . . . Ateitininkų jaunimas kun. P. Celiešiaus asmenyje matė, ne tik patarėją visuose jų reikaluose, be artimą asmenį, kuriuo visada galėjome pasitikėti. Kun. Celiešius buvo vienas iš tų žmonių, kurie savo iniciatyva ėjo visur, kur buvo jaučiama, kad jis yra reikalingas ir kad jis galįs padėti lietuvių išeivijos jaunimui išlikti lietuviškam, išlaikant tautines ir religines tradicijas.

Kun. P. Celiešiui mirus, su juo paskutinį kartą atsisveikinti į Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią susirinko daug jaunimo. Tai ženklas, kad jaunimas jį vertino ir gailėjosi ne tik netekęs savo dvasinio vadovo, bet geriausio patarėjo, mokytojo ir globėjo.

Rita Bureikaitė

Prelatas Celiešius buvo toks žmogus, kuris mokėjo su visais pasikalbėti: su vyresniaisiais ir ypatingai su jaunimu. Gerai prisimenu susirinkimus, kuriuose dažnai lankydavosi a.a. Preletas. Jis vis būdavo kviečiamas sukalbėti maldą ar tarti susirinkimų atidarymui žodelį. Jo žodis būdavo malonus, pritaikomas visiems. Ramiai, kukliai jis kalbėdavo, berdamas išminties perlus . . . Jaunimas atydžiai jų klausydavosi.

Prelato Celiešiaus pasakojimuose tikėjimas ir Kristaus žodžiai tapdavo gyvi, aktualūs ir reikšmingi klausytojų mintyse.

Los Angeles lietuviai, ypač ateitininkai, tikrai pasigesime jo gražių, kilnių minčių.

Angelė Mičiulytė-Budreikienė

Kunigas Celiešius buvo nepaprastas žmogus. Jis buvo ne tik kunigas, bet ir draugas — draugas daugeliui žmonių per visą Ameriką. Ypatingai buvo draugas jaunimui, kurį jis tikrai mėgo ir nuostabiai suprato.

Nors nepažinau kun. Celiešiaus ilgai, tačiau pažinau koks darbštus ir pasišventęs žmogus jis buvo. Pirma su juo asmeniškai susipažinau laikant egzaminus stoti į moksleivių tarpą prieš keturis metus. Išlaikęs egzaminus, per šeimos šventę sekančią dieną, skaitydamas naujų moksleivių vardu padėkos žodį, buvau taip susijaudinęs, kad negalėjau ištarti jo vardo padėkoti už pagalbą egzaminavime. Po programos priėjau prie jo atsiprašyti už klaidą. Kunigas mane šiltai ir draugiškai priėmė, juokaudamas tarė, kad buvo pats galvojęs taip pakeisti savo vardą, kaip kad aš buvau jį ištaręs.

Laike keletos metų kai pažinau kun. Celiešių, buvau labai nustebintas matyt kiek energijos ir pasišventimo jau ne jaunas kunigas turėjo. Kas vasarą stovyklaudamas Dainavoje, rasdavau ir kun. Celiešių, laikant Šv. Mišias ar skaitant paskaitas, ar važiuojant į artimas parapijas. Per Ateitininkų šventę Los Angeles, Vėlines, Advento susirinkimus, kunigas Celiešius vis dalyvaudavo ir vadovaudavo mūsų maldoms. Nors buvo amžiumi ne jaunas, savo begaliniais Dievui skirtais darbais jis buvo stiprus jaunuolis. Taip aš jį ir psisiminsiu.

Tauras Radvenis

Stovyklaujant Ateitininkų stovykloj Dainavoj, antrą savaitę dažniausiai pradedu pasiilgti namų. Vieną dieną, per palisvalaikį, aš ėjau į Baltuosius rūmus vis galvodamas apie Kaliforniją. Pastebėjau kunigo Celiešiaus Doge Colt su Kalifornijos leidimu. Pastebėjęs tą mašiną, aš geriau pasijutau, nes aš žinojau, kad dalis Kalifornijos yra čia Dainavoje. Aš žinojau, kad jo mašina yra simbolis Kalifornijos, bet tas simbolis siekė ir toliau: aš žinojau, kad tas žmogus, kuris atvažiavo iš Kalifornijos su ta mašina buvo apsistojęs tame name. Kunigas Celiešius, kuris pats buvo simbolis Kalifornijos lietuvių veikloj, reprezentavo mūsų namus, mūsų koloniją. Jis buvo mūsų paramos stulpas. Kunigas Celiešius visiems turėjo gerą žodį ir galėjai būti tikras kad jis padės kai tik atsiras problema.

Kiek aš galiu prisiminti, galiu matyti kunigą Celiešių Dainavoje. Jis su kun. Saulaičiu pravesdavo religijos būrelį ir laikydavo Šv. Mišias. Jie abu su savo gera nuotaika padarė tą būrelį smagesnį. Kunigas Saulaitis naudojo gamtą paaiškinti religiją, o kunigas Celiešius tik kalbėdavo. Jo kalbos buvo labai paprastos ir buvo labai lengva suprasti, ką jis sakė.

1985 metų vasarą buvo kun. Petro Celiešiaus paskutinė Dainavoje. Aš gerai prisimenu, kaip jis mus Kalifornijos stovyklautojus vis pasveikindavo, kai tik susitikdavo. Jis jautėsi laimingas gražioje Dainavos gamtoje su savo jaunais draugais.

Kunigas Celiešius daugiau nebestovyklaus su mumis, tačiau jis liks stovykloje savo dvasia. Kiekvieną kartą, kai aš matysiu baltapūkį paukštį Dainavoje, aš žinosiu, kad kunigas Celiešius mus prižiūri...

Aidas Palubinskas

ŠIRDIS IR RANKOS TĖVYNĖS GEROVEI

Juozas Kojelis

Vidurinei ir jaunesnei ateitininkų kartoms išeivijoje neabejotinai didžiausią įtaką bus padaręs šviesus lietuvis, gilus krikščionis ir šventas žmogus, kun. Stasys Yla. Per 30 metų jis tiesė Amerikos ir Kanados at-kams kelius ir formavo jų dvasią. Nors jam, anot kun. V. Bagdanavičiaus, „ateitininkų veikla turi tenkintis be matomų rezultatų", tačiau jo paties mokslo rezultatai matomi: ateitininkai, kaip sąjūdis, nutolę nuo konkrečių uždavinių, ypač nuo tų, kurie išsakyti ateitininkų himno paskutine eilute — „dirbkim, kovokime dėl Lietuvos".

Kun. Yla pasiūlė ateitininkams kilnų tikslą: kilti intelektualiai, kultūriškai, doriniai ir savo pavyzdžiu kelti aplinką. Tai maždaug atsistoti šalia modernaus gyvenimo dinamikos, asmeniškai tobulėti, kilti ir savo pavyzdžiu tobulinti ir kelti kitus. Kiek panašu į pirmųjų šimtmečių atsiskyrėlius, kurie pasaulį kėlė pasninku, malda, savo kūno varginimu.

Šio meto ateitininkai laisvajame pasaulyje savo kūno varginimu, manau, nelabai užsiiminėja, maldai daug laiko neskiria, ir pasninkai retai bepraktikuojami. Tad kokią misiją vykdo ateitininkija laisvajame pasaulyje?

Prof. A. Maceina įvade prof. St. Šalkauskio „Ateitininkų ideologijos" laidai tremtyje sako, kad ateitininkai „yra mūsų lietuviškojo genijaus kūrinys, gimęs iš lietuviškosios ir krikščioniškosios sielos". Galima būtų pridurti, kad tos sielos vaiko pasireiškimus iššaukė mūsų tautos tikrovinės situacijos, o juos įžvelgė, aptarė, formulavo ir ateitininkų ideologijon inkorporavo prof. Stasys Šalkauskis. Ateitininkai gimė pasipriešinti rusiško nihilizmo ir bedievybės dvasiai (katalikiškumas, kovose dėl Vasario 16 akto pavertimo tikrove išryškėjo ateitininkų lietuviškumas, nepriklausomos Lietuvos gyvenimo kūrime — inteligentiškumas ir

Los Angeles ateitininkai sendraugiai, dalyvavę metiniame skyriaus susirinkime 1986 m. balandžio mėn. 27 d.

kilti ir kelti ar

visuomeniškumas. 1940-50 dešimtmečio ateitininkiškieji akcentai vėl krito ant lietuviškumo, kuris reiškėsi aktyvios rezistencijos pavidalu, o po to atėjo pasyvios rezistencijos laikotarpis, atremtas į tvirtą lietuviškumo ir katalikiškumo sandėrį.

Ant kurių principų akcentus deda išeivijos ateitininkai ar bent ant kurių turėtų dėti?

Iš spaudos pažįstama Ramunė Kubiliūtė, ateitininkijos rūpesčiais giliai persiėmusi veikėja, „Ateities" 1985 m. sausio mėnesio numeryje informuoja apie Čikagos ateitininkų darbus: *sendraugiai* — globoja jaunučius ir moksleivius, ruošia ateitininkų Kūčias ir sendraugių susirinkimus, dirba „Ateities" žurnale, leidykloje, fonde ir Ateitininkų Federacijoje, organizuoja akademinius savaitgalius; naujai organizuojamiems *akademikams ateitininkams* pramato tokias darbų sritis: vadovauti moksleiviams ir jaunučiams, su studentais ateitininkais diskutuoti agnosticizmo ir ateizmo įtaką, lyginti kartų spragas, rūpintis lietuviškomis parapijomis.

Iš studentų ir moksleivių ateitininkų stovyklų programų ir jų pasiskirstymo darbo būreliais galima pasidaryti išvada, kad ir tos ateitininkų kartos plūduriuoja daugmaž tokioje pat veikloje. Prieš tokią veiklą pasisakyti negalima, tik visa nelaimė, kad ji negravituoja į vieną pagrindinį tikslą, kuris išreikštų laisvojo pasaulio ateitininkijos misiją.

Praėjusiais metais įvykusio Jubiliejinio ateitininkų kongreso tėvynės vakaro programoje beletristiniais-poetiniais žodžiais, daina ir muzika buvo prisiminti mirę, žuvę ir nukankinti ateitininkai, trėmimai, partizanai, areštai, tardymai, tautos ir ateitininkų kančios. Bet buvo pamiršti čia pat minioje stovėję ir sentimentaliai jautrią programą stebėję rezistentai, okupacijų pogrindyje, 1941 metų sukilime, nacių ir bolševikų kalėjimuose savo gyvybes rizikavę ateitininkai, kaip Damušis ir Narutis. Vasario 16 minėjimuose, kad ir formaliai, bet vis prisimenami nepriklausomybės kovų savanoriai. Ateitininkai prisimena tik tuos, kurių mūsų tarpe nebėra. Kai kuriuos iš jų pažinau asmeniškai, ir giliai tikiu, kad jie norėtų būti prisimenami ne kaip kentėję ir žuvę, bet kaip kovoję ir savo ištikimybėje ištvėrę. Ištvėrę tiems idealams, kuriuos vėliau tremties ateitininkija formuluos kaip savo kongresų šūkius: „Ištikimybė Kristui, ištikimybė Lietuvai", „Atvirybė laikui, ištikimybė idealui", „Ateitis Kristui ir Lietuvai". Pavergtos Lietuvos ateitininkai ištvėrė 40 metų priespaudoje ir sukaktuvinio Ateitininkų kongreso proga 1981 ištiesė laisviesiems ateitininkams ranką. Paplojome, bet nesupratome, ką tyliuoju rankos paspaudimu jie norėjo pasakyti. Ar laisvės našta nepasidarė sunkesnė už priespaudos naštą?

Šalia Stasio Ylos pasiūlyto „kilti ir kelti", kitas ateitininkas, lietuviškos rezistencijos minties brandintojas ir krypties formuotojas, Juozas Brazaitis, lietuvių tautai ir ateitininkams nacių okupacijoje ir tremtyje gyvu žodžiu ir savo gyvenimo pavyzdžiu įtaigojo *aukoti ir aukotis* kelią. Tai rezistencinis kelias. Pagal Brazaitį, „kiekviena rezistencija plaukia iš asmens moralinių nusiteikimų. Rezistencija nebūtų įmanoma tarp asmenų, kurie savo siekimu ir norma laiko biologinį išlikimą ar prosperity ir tesivadovauja prisitaikymo principu. Oportunistinės moralės žmonės yra svetimi bet kokiai rezistencijai. Rezistencija galima tarp žmonių, kurie savo veiksmus vertina objektyviniais principais, aukštesniais už biologinį išlikimą, saugumą, patogumus. Tai idealistinės moralės žmonės". Asmeniška auka laisvėje gyvenantį lietuvį turėtų vesti į apsisprendimą būti „drauge su ten

aukoti ir aukotis

Sendraugių At-kų pirmininkas, Jonas Motiejūnas, riša MAS juosteles naujoms narėms: iš k. Laimai Žemaitytei, Andrytei Mičiulytei ir Prišmantaitei.

kovojančiais ir kenčiančiais; drauge su juos remiančiais — už žmogaus pagrindinių teisių atstatymą šiame konkrečiame, nors ir mažame Baltijos pajūrio plote, drauge su jais ir — *aš*".

Brazaičio bendramintis, 1941 m. sukilimo strategas ir kovotojas, Adolfas Damušis, būdamas 33 metų, nacių pareigūnui pasakė: „Pirmasis mūsų tikslas yra Lietuvos nepriklausomybės atstatymas. Lietuvių katalikų visuomenės, o ypatingai jaunimo, nusistatymą šis siekimas sprendžiamai lemia". Tai pasakė, rezistencinės drąsos dvasios vedamas. Tos dvasios, kuri vėliau nuvedė jį į nacių koncentracijos stovyklą.

Antibolševikinio sukilimo 1941 m. Kaune aukos irgi buvo jauni žmonės, norėję asmeninės laimės ir gyvenimo džiaugsmo. Bet idealistinė moralė nuvedė juos aukos keliu. Jų laidotuves Adolfas Damušis taip prisimena: „Ir niekada neišnyks iš širdies ta birželio pavakarė, kada besileidžiančios saulės šiluma krito ant išrikiuotų 85 karstų, prie jų palinkusių raudančių motinų — žmonų ir laisvo Kauno". .

Laisvieji ateitininkai tą aukos kelią, „dirbkim, kovokime dėl Lietuvos", labai ir labai yra primiršę. Tarsi tai būtų lietuvybės ir katalikybės principų įpareigojimas tik Sadūnaitei, Petkui, Sasnauskui. Jaunojo Juliaus Sasnausko pareiškimai, nuotraukos ir laiškai iš Sibiro koncentracijos stovyklos gan dažnai pasirodo „Ateities" puslapiuose. Jis ne kartą yra tiesiog apeliavęs į laisvojo pasaulio lietuvių jaunimą. Manau, kad pirmoje vietoje į katalikišką jaunimą. Jo laiško žodžiai „kad niekuomet nepaliautum skyręs savo jauną širdį, jaunas rankas Tėvynės gerovei", nors rašyti vienam, bet yra skirti visiems ateitininkams. Rankas — aukai, širdį — pasiaukojimui.

Už kelių mėnesių sukaks 50 metų, kai įstojau į ateitininkus. Turėta daugiau audringų ir lietingų dienų, negu saulėtų. Moksleivių kuopai priklausiau tuo metu, kai sava valdžia moksleivius ateitininkus buvo nuvariusi į pogrindį, moksleivių kuopą globojau, kai saulės šviesa naudotis neleido nacių okupacija. Anose dienose daug kas aukojo ir aukojosi. Rezistencinės aukos dvasioje ateitininkai kilo ir kėlė tautą. Tai buvo fizinio vargo ir dvasinio triumfo dienos. Man atrodė, kad nuo to kelio laisvieji ateitininkai negrįžtamai yra nutolę. Gal todėl ir aš nuo organizuoto ateitininkų gyvenimo buvau nutolęs, radęs sąjūdžius, kuriuose jaučiausi galįs būti labiau naudingas. Bet, ačiū Dievui, gal klydau. Nudžiugino tos pačios Ramunės Kubiliūtės pateikta informacija apie Jubiliejinę stovyklą ir nepaprastąją konferenciją. Federacijos vado ir valdybos paruošta stovyklos ir konferencijos programa svarstys gyvybiškai svarbias ateitininkų problemas. Padarytos išvados ir nutarimai lems, ar laisvieji ateitininkai bus suradę definuotą veiklos prasmę, tikslą ir misiją. Kiek rūpesčio kelia faktas, kad sudarytos komisijos orientuotos vien į kilti ir kelti principą. Juk stovykloje svarstytos temos duos daug medžiagos lietuviškos rezistencijos nutarimams daryti. Tegu kilti-kelti ir aukoti-aukotis būna viena.

---

dirbkim, kovokime dėl Lietuvos

ŽVILGSNIS Į ATEITININKŲ SĄJŪDĮ

I. Medziukas

ASS skyriaus valdyba: iš k. pirm. J. Motiejūnas, jaun. reikalų vedėjas J. Raulinaitis, sekr. R. Bureikienė, ižd. Pr. Grušas ir vicepirm. A. Audronienė. Prie vėliavų: JAS — Viktoras Prišmantas, MAS — Aidas Palubinskas, MAS kuopos globėja M. Sandanavičiūtė-Newsom ir SAS — Ginta Palubinskaitė.

Ateitininkų sąjūdis, kaip ir kiekvienos organizacijos užuomazga, prasidėjo siaurame vienminčių būrelyje. Tai buvo reakcija į to meto inteligentijos posūkį kairėn. Jauni kunigai, išvykę tolimesnėms studijoms į Liuveno universitetą, 1919 m. vasario 19 d. įkūrė Lietuvių katalikų studentų sąjungą. Ši studentų sąjunga pripažįstama pirmuoju ateitininkų vienetu, nors tas vardas (ateitininkai) nebuvo vartojamas. Liuveniškiai, ateitininkiškojo sąjūdžio pradininkai, 1911 m. liepos 15 d. vadovavimą perleido maskviečiams studentams, kurie buvo pasauliečiai. Tačiau ateitininkų vardas prigijo tik nuo laikraštėlio „Ateitis" pasirodymo. Šį ranka rašytą laikraštėlį 1910 m. išleido Kauno moksleiviai ateitininkai, suredaguota Kazio Bizausko. 1911 m. vasario mėn. „Ateitis" išėjo jau spausdinta, kaip Jakšto-Dambrausko leidžiamo žurnalo „Drugijos" priedas, redaguojamas Prano Dovydaičio.

Čia tilpo vadinami „Trys pamatiniai klausimai" - pagrindinis ateitininkijos dokumentas, kuriame apsprendžiama didžiosios žmonijos žinojimo bei tikėjimo, mokslo ir religijos, tiesos ir laisvės, žmogaus paskirties ir žmonijos likimo problemos. P. Dovydaitis, sudarydamas šią deklaraciją, pagrinde rėmėsi Jakšto-Dambrausko kultūrinei pažangai parinkta baze, kur būtų suderinta religija, filosofija ir apskritai mokslai, prijungdamas didžiojo sociologo Jurgio Matulaičio, kuris, tikimės, greit bus paskelbtas palaimintuoju, nurodymus: ieti visur, organizuotis ir kitus organizuoti, trumpai išreiškiant „Omnia instaurare in Christo". Tai buvo programinis ateitininkų idėjinio pagrindo nutiesimas. Tą sąjūdį Dovydaitis ugdė padedamas kitų, bet jis tapo centriniu žio sąjūdžio asmeniu dėl savo gilaus tikėjimo ir tikėjimo pavyzdžio.

Prieš I pasaulinį karą ateitininkų sąjūdžiui prikausė apie 50 studentų, studijuojančių keliuose universitetuose. Lietuvių, einančių mokslus buvo nedaug ir tik dlis iš jų buvo tautiškai susipratusių. Studentų veikla dažniausia reiškėsi dirbant su moksleiviais. Iki I pasaulinio karo mažai buvo skiriama dėmesio organizacinei struktūrai — svarbiausia gaivinimas bendros idėjos. Nebuvo išdirbtos programos. Kasmet buvo kviečiami slapti suvažiavimai. Bene pirmoji vieša

„Tuo laiku mažai laiko buvo skiriama ideologiniam darbui, svarbiausia buvo karo frontai ir mitingai".

konferencija įvyko 1917 m. birželio 2-13 d. Voroneže (Rusijoj). Vadovavo Antanas Matulaitis, žuvęs Lietuvos nepriklausomybės kovose.

Ateitininkų sąjūdis sparčiai išaugo jau nepriklausomoje Lietuvoje. Tačiau pradžioje turėta kitų rūpesčių. 1919 m. pabaigoje išrinktas ateitininkų centro tarybos pirm. Domas Micuta tą laikotarpį taip apibūdina: „Tuo laiku mažai laiko buvo skiriama ideologiniam darbui, svarbiausia buvo karo frontai ir mitingai".

Ateitininkų gyvenime lemiamas posūkis buvo reorganizacinė konferencija, įvykusi liepos 15-17 d. Palangoje. Šioje konferencijoje ateitininkų sąjūdžio orbitoje kaip centrinė figūra pasireiškė prof. Stasys Šalkauskis, gydytojo sūnus, nelietuviškos išvaizdos, bajoriškų manierų, aukštuosius teisės mokslus baigęs Maskvos universitete, o filosofijos studijas apvainikavęs daktaro laipsniu Šveicarijos Fribourge. Palangoje istorinis posūkis buvo, kad ateitininkų sąjunga persitvarkė į trilypę federaciją: moksleivius, studentus ir sendraugius. Bene įdomiausia dalis buvo naujojo vado rinkimai. Kandidatavo du asmenys: Pranas Dovydaitis ir Stasys Šalkauskis. Vadu buvo išrinktas S. Šalkauskis. Galima buvo jausti, kad Dovydaitis šią nesėkę skaudžiai pergyveno, nes jis buvo vienas iš pagrindinių ateitininkų idėjinių vadų, jiems formaliai vadovavęs nuo 1921 metų. Atsverti šiai nuoskaudai P. Dovydaitis buvo išrinktas federacijos garbės pirmininku.

Prisinintina, kad į Palangos konferenciją buvo apsilankęs Lietuvos respublikos prezidentas Antanas Snetona, kuris sveikindamas prisiminė, kad jis čia kadaise mokėsi, kai rusai slopino tautinę sąmonę ir tikėjimą. Jis pripažino ateitininkus gerais tėvynės sūnumis, kurie buvo prisidėję prie nepriklausomybės atgavimo.

1930 m. birželio 21-23 d. atžymint ateitininkijos 20 metų sukaktį ir 500 metų VKytauto Didžiojo mirties sukaktį, Kaune sušauktas III ateitininkų kongresas. Prof. S. Šalkauskiui atsisakius dėl nesveikatos vadovauti ateitininkų federacijai, išrinktas prof. Kazys Pakštas, kurį rekomndavo pats Šalkauskis, nes jie abu palaikė artimus ryšius iš Fribourgo laikų, būdami romuviečių judėjimo vienminčiai. Po penkerių metų Telšiuose ateitininkų kongrese prof. K. Pakštas vėl perrenkamas vyr. ateitininkų federacijos vadu.

1940 m. prasidėjusios Lietuvos okupacijos,

Moksleiviai ir studentai atlieka programą, prisiminti a.a. prel. P. Celiešių. Iš k. T. Giedraitytė, G. Radvenytė, A. Palubinskas ir A. Giedraitytė.

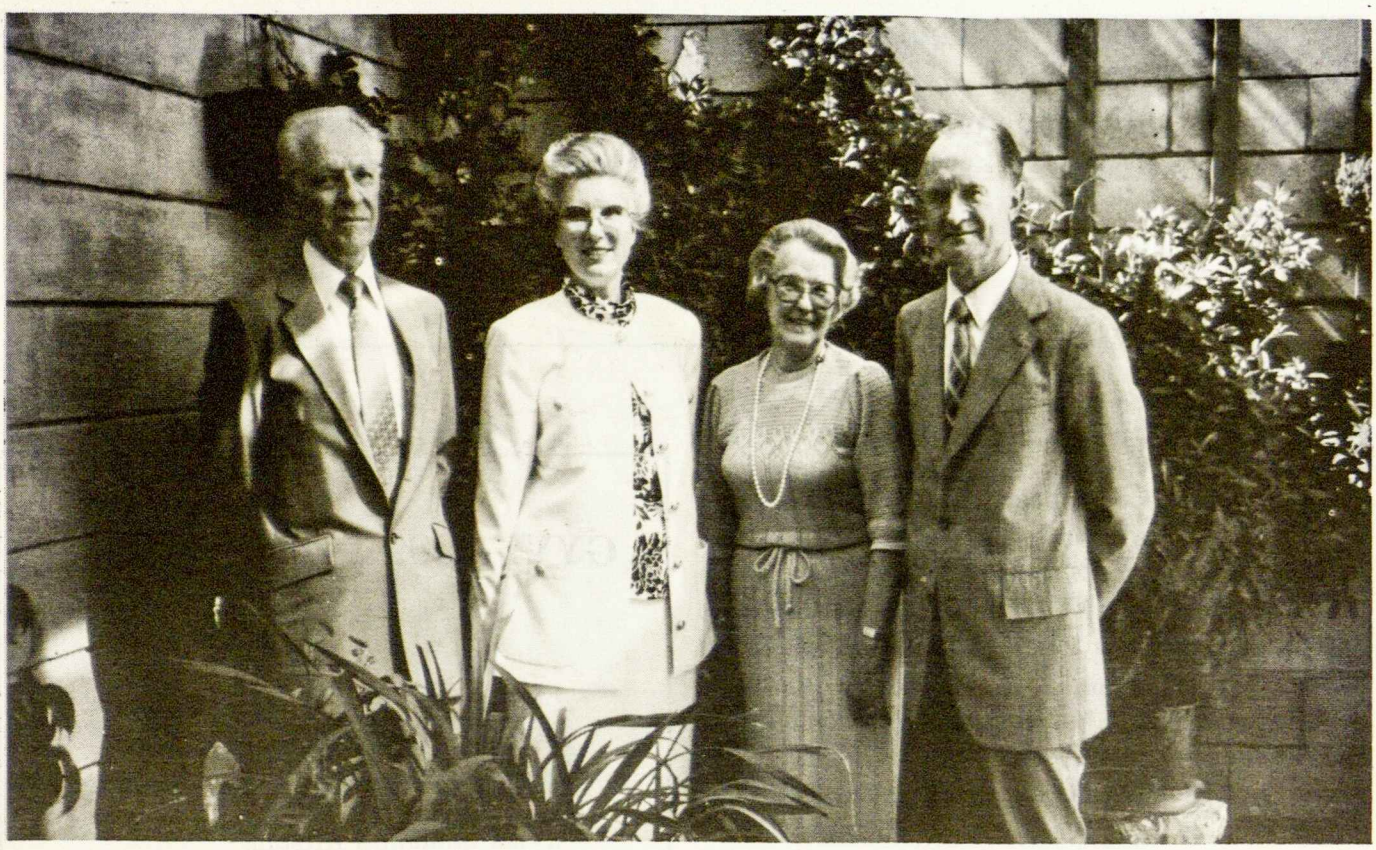

Ateitininkų sendraugių sąjungos Los Angeles skyriaus 1986 m. valdyba. Iš kairės: Pranas Grušas — išdininkas, Rita Bureikienė — sekretorė, Aldona Audronienė — vicepirmininkė, Jonas Motiejūnas — pirmininkas. Trūksta Juliaus Raulinaičio — jaunimo reikalų vedėjo.

atnešusios lietuvių tautai didelių nelaimių, buvo didžiai nuostolingos ateitininkijai. Kas buvo laikoma krikščionybės idealu ir ko buvo siekiama, viskas tapo suniekinta ir skelbiama nusikaltimu. Daugelis ateitininkų abiejų okupantų buvo įkalinami ir naikinami vien todėl, kad mylėjo Dievą ir savo kraštą.

Pasitraukę iš tėvynės į vakarus, po II pasaulinio karo, kur tik buvo didesni ateitininkų telkiniai, tuojau savo veiklą atgaivino. Vyresnieji ėmė globoti moksleivius ateitininkus. 1947.V.22-24 įvyko Reino konferencija. Prisimintinas 1948.IV.11 skaitlingas sendraugių suvažiavimas Augsburge, kur dalyvavo ir abu iš Lietuvos pasitraukę vyskupai Brizgys ir Padolskis. Čia teko išklausyti ugningos, daug vilčių teikiančios prel. M. Krupavičiaus kalbos.

Viltims žlugus grįžti į laisvą tėvynę, fiziškai tolome nuo Lietuvos, keldamiesi į JAV ir pačią orgnizacinę ktruktūrą, kuri kadaise buvo priimta Palangos konferencijoj. Sąjūkis, prasidėjęs prieš tris ketvirčius šimtnečio, nenustojo aktualumo ir šiose sąlygose. Ateitininkai yra pastoviai išsilaikanti organizacija, nes jos eiles kasmet papildo naujos moksleivių gretos. Ateina čia tie, kurie jau svetur gimę, bet savo ideologinį patyrimą ir tvirtumfą įgyja susirinkimuose, stovyklose, kursuose. Ateitininkų pasirinktas šūkis niekad nenustoja aktualumo. Organizaciniu požiūriu sąjudis gerai susitvarkęs. Gal tik reikėtų peržiūrėti darbo paskirstymą, nes daugeliu atveju jaunieji sendraugiai iškrenta iš sąjūdžio rėmų, nes jiems įsijungti į veiklą, kurioje šiuo metu dalyvauja vyresnieji sendraugiai, beveik ne manoma.

Dovydaičio, Šalkauskio, Pakšto ir daugelio kitų skelbtos mintys tebėra gyvos ir aktualios. Ateitininkijos užnugaryje stovi dugelis užsigrūdinusių aukšto intelekto asmenybių, buvusių federacijos vadų: Damušis, Maceina, Girnius, Pikūnas, Kisielius, Laučka, Pemkus

Ar nederėtų mums atsigręžti atgal, kai Pranas Dovydaitis ragino ateitininkus siekti šventumo, sakydamas: „Lietuvai reikia šventųjų"!

... sąjūdžio veikla bus užtikrinta ilgiems laikams, jei ateitininkai bus užsigrūdinę išlikti lietuviais patriotais ir nuoširdžiai pavyzdingais katalikais.

ir pr. metais išrinktas J. Pollikaitis.

Džiaugkamiesi demokratinių kraštų mums teikiamomis gyvenimo sąlygomis ir laisvėmis ugdyti organizacinį gyvenima, paremta kriksčiovybės ir tautybės principais, būdami ateitininkai, apgailestaudami nusivylę turime sutikti, kad šių dienų politika remiasi pragmatizmu, pataikavimu, prievarta. Ši įtaka netiesioginiai veikia ir mus. Tad nenuostabu, kad dažnai išsivysto į tuščius tarpusavio ginčus. Šie reiškiniai neigiamai nuteikia ir mūsų jaunimą. Tačiau nežiūrint tokių reiškinių, ateitininkų gretos laikosi stipriai. Ateitininkų sąjūdis nėra nustojęs savo aktualumo, nors ir neturint po kojomis lietuviškos žemės.

Sakoma, kad šių dienų visuomenėje ateitininkams lemta būti Evangelijos druska, išlaikančia sveiką mūsų visuomeninio gyvenimo balansą. Kas gi, jei ne ateitininkai, gali geriau šią misiją atlikti. Jų pavyzdys, paremtas gražiais darbais, turėtų būti visuomeninio gyvenimo kelrodžiu.

Ateitininkų principai nekintami, bet juos tenka derinti prie naujai sutiktų uždavinių. Šiuos uždavinius sėkmingai išspręsti neužtenka ryžto, neužtenka pademonstruoti išorines formas, reikia daugiau idėjinio turinio. Ar nederėtų mums atsigręžti atgal, kai Pranas Dovydaitis ragino ateitininkus siekti šventumo, skydamas: „Lietuvai reikia šventųjų"!

Ateitininkai pergyveno karo sukrėtimus, okupacijas, atnešusias neapsakomų kentėjimų ir aukų. Bet kur tik kaip tremtiniai apsigyveno, sąjūdis vėl buvo atgaivintas. Bet ar ateitininkai tapo šventesni, kaip kadaise Dovydaitis ragino!

Šių dienų perspektyvoje darytina išvada, kad sąjūdžio veikla bus užtikrinta ilgiems laikams, jei ateitininkai bus užsigrūdinę išlikti lietuviais patriotais ir nuoširdžiai pavyzdingais katalikais, griežtai psisilaikant krikščioniškos etikos principų ir Katalikų bažvyčios mokslo, nes tik apsišarvavę moralinėmis vertybėmis sugebės išlikti nepalūžę eidami per pavojingus gyvenamo momento sūkurius.

GYVI JŪS!

„Visa atnaujinti Kristuje"
Žodžius vėliavon įsirašėt,
Ir kas abejoti nūn drįstų,
Kad Jūs negarbingai ją nešėt!

Atnaujinti veidą pasaulio,
Įžiebt naują dievišką ugnį,
Kad berdama spindulius saulė
Nušviestų klaikiąsias bedugnes,

Jūs ėjot tvirtai pasiryžę,
Nebodami šėlstančių vėjų,
Žiūrėdami tiesiai į Kryžių,
Kurs amžiais gyvatą žadėjo.

Kai minios ieškojo vien duonos —
Jūs, žengdami kruvinom pėdom,
Sukrovėte dangiškuos kluonuos
Turtus, kurių rūdys neėda.

Gyvi jūs, vadai mūs ir broliai,
Nors tiek Jūs mirties jau išskynė
Kacetuos ir Sibiro toliuos,
Ir pavergtoj priešo Tėvynėj!

Gyvi Jūs, Šalkauskiai, Lipniūnai,
Ir šimtai, ir tūkstančiai Jūsų!
Kaip didžios idėjos nežūna —
Jose amžinai gyvi būsit!

D. Mickutė-Mitkienė

D. Mickutė-Mitkienė

GITARA

Tenisas — smagumas,
Futbolas — jėga,
Krepšinis — miklumas,
Golfas — pramoga,
Bet jau boksas —
Paradoskas!

Nelinkėčiau
Tau jo mokslo!

Kai bus liūdna,
Kai negera,
Žaiski, skambinki
Gitara.

ŠOKĖJAI

Tu sukiesi žaviam šoky,
Lyg plaštakė, lyg balta.
Veidmainiauti dar nemoki —
Ir ne tam žaismė skirta
Tiktai svaigt ir suktis šoky,
Lyg balta bangų puta . . .

Šoka kibirkštys ir snaigės
Šoka vėjuje žiedai.
Jų žaismė tam šoky baigias:
Jokio ženklo neradai —
Mirė saulėje tos snaigės,
Šalnoje mirė žiedai.

Pasinert, ir svaigti šoky,
Lyg balta bangų puta,
Tiktai tu jaunyste moki
Grožio burtų užburta.
Sukis, šok ir nežinoki
Kad . . . ateis būtis kita.

ŽIRGAS

Nei sustabdo, nei suskaito
Kas jaunystės žirgo greito
Vingių šuolius, žygių mostus —
Jie pasiekia saulių sostus.

Kas pavojai, kas bedugnės? —
Akys — erdvės, žvilgiai — ugnys,
Nei pagaus, nei suvaldys kas —
Jam iš kelio traukias viskas!

Ir nėra jėgos, kas gali
Žemėje pastot jam kelią!
Jei pasiekt ką pasirįžo —
Iš pusiaukelio negrįžo
Be svajotos aureolės,
Nors krauju būt pirktas šuolis —
Bus laimėjimo zenitas
Žodis, drobė, ar granitas!

Nei sustabdo, nei suskaito
Kas jaunystės žirgo greito
Vingių šuolius, žybių mostus —
Žemės amžius jais apjuostas!

VISAD IR NIEKAD

Būti jauna!
Kuo? Viskuo:
Žvilgsnių žaibais,
Drąsiais darbais,
Ir veidu rožinės spalvos
Ir . . . gundymais Jievos,
(kai vyrai tampa „be galvos")
Būti jauna
be paliovos!

Būti sena? —
Kuo? — Niekuo!
Nei reumatiniais skausmais,
Anei ataušusiais jausmais
Raukšlėtu veidu,
Kuris . . . baido —
Būti sena —
Ne! niekada!

Būti jauna:
Šokiu, daina
Ir šypsena,
Kai niekad nieko negana . . .

Būti jauna —
Taip! Visada!

PRIE GENEZARETO IR DAINAVOJ

Kęstutis Trimakas

Įkvėpimo žodžiai Šv. Mišių aukoje Cicero šv. Antano lietuvių parapijos bažnyčioje, prieš įteikiant žymenis dr. Adolfui ir Jadvygai Damušiams už katalikišką veiklą ateitininkų tarpe.

Rytai ėmė švisti. Nuo ežero pusės dvelkė vėjas. Į krantą artinosi valtis. Kelių vyrų šešėliai yrėsi palengva, lyg be noro pasiekti krantą, lyg be jėgų, kaip žvejai, žvejoję visą naktį ir nieko nepagavę.

Švintanti ryto aušra išryškino krante stovinčiojo siluetą. Švintant ir Jis šviesėjo, o apytamsėj pakrantėj atrodė, lyg Jis pats skleidė šviesą aplinkui. Vyro veidas krypo į pavargusiai besiartinančią valtį. Jis jų laukė.

Valtis jau buvo 200 mastų atstu, ir skardus balsas nuo kranto galėjo būti išgirstas. Jis pamojo ranka ir sušuko:

— Vaikeliai!... — Taip stipriai sušukti ir taip švelniai pavadinti tegalėjo Vienas — tik Tas, Kuris pats vadino viską iš širdies gelmės. Valty esantys, pakėlę galvas, sužiuro ir ėmė pamažu prisiminti taip kadaise buvę pavadinti.

Taka vėl skardus balsas:

— Vaikeliai, ar neturite ko vlgyti?

Visa-Sotinančiojo amžinas klausimas: „Ar esat alkani?"

Iš tuščios valties, iš tuščių burnų atsiliepė alkis.

Vian, tik viena Sūnus buvo išmokęs iš Visa-Sotinančiojo Tėvo: išgirsti balsą alkanų ir juos pasotinti. Tam Jis buvo atėjęs: maitinti alkanus, visaip alkanus... Ir maitinti visaip, net Savimi.

Sunkiausia jau buvo atlikta. Jis leidos kaip grūdas sumalamas į Duoną. Jo delnuos švytėjo žaizdos, aip įrodymas. Jie ten valty turėjo žinoti, kad sunkiausia Jis jau buvo atlikęs. O proga buvo čia pat: jie šaukė alkyje, o Jis juk buvo atėjęs alkanus maitinti.

— Meskite tinklus!... — Jie pakluso... Tinklas vandeny; greit pajuto svorį. Vos pavilkti galima... Pakėlė tinklus — žuvys taškosi... Susijaudinę ėmė traukt į krantą...

Už valandėlės... prie žvejų kojų... viena, dvi, trys,... penkiasdešimt, šimtas,... šimtas penkiasdešimt trys žuvys... ir nesutrūkęs tinklas...

Jie staiga atsipeiki iš žvejonės azarto ir prisimena Tą, Kuriam turėjo būt dėkingi už tokį laimikį.

O Jis, sukūręs ugnį, išvalęs ir pakepęs žuvis, ima jas jiems išalkusiems dalint — su duona ir Savimi. Žuvį su duona ir Savimi...

Laužė ir dalijo — duoną, žuvis, viltį, suraminimą, pastiprinimą... O jų viltyje, ir suraminime, ir sustiprinime buvo Jis pats. O dalino Jis visa savo

Vysk. P. Baltakis įteikia žymenis dr. Adolfui ir Jadvygai Damušiams.

Šiomis dienomis popiežišku rūpesčiu keli mūsų tautiečiai Amerikoje apdovanojami žymenimis už katalikišką veiklą. Du iš jų yra čia mūsų tarpe dabar: Jadvyga ir dr. Adolfas Damušiai.

rankomis, kurių delnuos spindėjo žaizdos.

Jis nieko nesakė. Ir jie nieko neklausė. Kalbėjo pačios žaizdos, kadais kraujavusios, dabar šbytinčios. Kalbėjo, iš kur visas gėris.

Matydamas apaštalų džiaugsmą, o jų veiduos įžvelgdamas visos žmonijos veidus, Jis galvojo: „Kaip verta! Kaip visa buvo verta! Net ana kančia ir mirtis ant kryžiaus...

Praradęs gyvybę ir vėl ją atgavęs, taip vertino Jis gyvenimą, kaip palaimą, vis tebeplaukiančią iš Tėvo. Ir tą gyvenimą dabar, ir tą prasmę gyventi Jis dalino saviesiems, taip neseniai praradusiems net norą gyventi. Tai to jie buvo labiausiai išalkę. Labiau kaip duonos ar žuvies. Jie buvo išalkę... jiems trūko prasmės gyventi. Ir sotino Jis juos dabar — savo rankomis su švytinčiom žaizdom delnuos.

Ach, kaip tobulai panašus į savo Dangiškąjį Tėvą buvo SKūnus. Kaip nuostabiai išmokęs iš Jo — sotinti išalkusius.

Dabar ne tik smėlėta Genezareto ežero pakrantė... Dabar visas pasaulis ėmė darytis pilno džiaugsmo gegužinės vieta.

***

Šiomis dienomis popiežišku rūpesčiu keli mūsų tautiečiai Amerikoje apdovanojami žymenimis už katalikiškfą veiklą. Du iš jų yra čia mūsų tarpe dabar: Jadvyga ir dr. Adolfas Damušiai.

Vis yra verta suprasti Evangelijos šviesoj, kurioj garbė pirmiausia visada skiriama Tam, iš Kurio visas gėris.

Faktai kalba: jie abu iš pasaulio aplink save yra padarę stovyklavietę — vietą gegužinei, kur sukinėjasi Kristus. Šios Evangelijos šviesoj nujaučiu ir įžvelgiu, kad jie abu yra iš tų žmonių, kurie daugiau ar mažiau leidžia Kristui veikti pe juos.

Kazkur-kažkada Jėzus jų, kaip savo mokinių, yra paklausęs: „Ar jūs alkani?" Ir jie atsakė „Taip". Ir tai buvo pradžia. Jėzus atėjo, nešdamas žuvį, duoną ir Save. Atėjo, kur tik jie buvo, kur veikė... ir atėjo Dainavos stovyklavietėn, prie Spyglio ežerėlio pakrantės.

Tai ne pamaldi, simbolinė mintis. Kristus ten, Dainavoj, pakartotinai Mišių aukoj ateina, o per vasarą koplyčioj tabernakuly lieka... ir nuolatos ten maišosi mažų ir didesnių stovyklautojų tarpe, randose laikydams žuvį, duoną ir Save..., dalydamas Save per kitus girdimuos žodžiuos apie Save, stovyklos vadovų ir globėjų rūpestingume, auklėjimo pastangose ir pačių stovyklautojų geruos darbeliuos ir draugiškume.

Damušifų rūpesčių — ir dabar jau daugelio kitų prisidėjimu — Dinava yra tapus vieta gegužinei, kur mažų ir didelių tarpe maišosi Kristus. Kad ir kartais nepastebimas, Jis dalina žuvį, duoną ir Save.

Bet Dainava nėra vienintelė Damušių veiklos sritis. Tik ji yra tokia konkreti su savo kloniais ir ežerėliu, tokia panaši į Genezareto ežero pakrntę, tokia dėkinga vieta Kristui ruošti gegužinę.

Tad šiuo atveju Dainava pavysdžiu ir simboliu visiems kitiems Damušių veiklos darbams — kur tik jie susitiko ir tebesusitinka su dideliais ir su mažais: su vyresniaisiais, įtrukdami ir juos į prasmingą darbą; su jaunimu, uždegdami juos idealizmui; ir su mažais, padėdami jiems žengti pirmuosius kriksčioniškus žingsnius. Jų rūpestinga širdimi — dr. Damušio minčių gilumu ir p. Damušienės rankomis — Kristus tarnauja, aplinkui skleisdamas prasmę ir džiaugsmą gyventi.

***

Sovietų okupuotoj Lietuvoj yra daug sunaikintų kryžių, daug sumuštų smutkelių, nukryžiuoto Kristaus figūrų. Prieš kiek metų mus čia pasiekė atvaizdas vienos nukryžiuoto Kristaus figūros, nuplėštos nuo kryžiaus... be rankų ir be kojų.

Po tuo atvaizdu — parašas: Jūs būkite Maro rankos ir Mano kojos.

Dr. Damušis buvo tiek paveiktas to atvaizdo ir to prasmingo prierašo, kad jis siūlė tai šūkiu tuo metu ruošiamam ateitininkų kongresui. Jis ir Ponia yra jau dėję daug pastangų mūsų tarpe būti Kristaus rankomis ir kojomis. Dievas tai teįvertina. Ir mes esame už tai jiems dėkingi, kad jie yra mūsų tarpe.

O mums patiems telieka taipogi išgirsti ir įgyvendinti Kristaus norą, taikomą ir mums: „Jūs būkite Mano rankos ir Mano kojos".

Tom kojom Jis tikrai ateina ir tom rankom Jis tikrai dalina.., duoną, džiaugsmą, prasmę... ir Save.

Amen.

LIETUVOS NACIONALINĖ M... VDO

KALBA, LITERATŪRA IR VERTIMAI

Alė Rūta

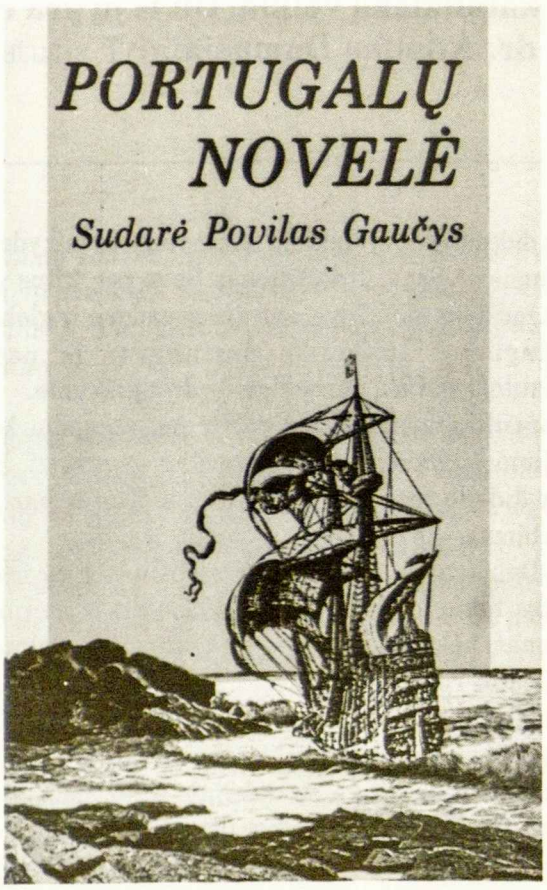

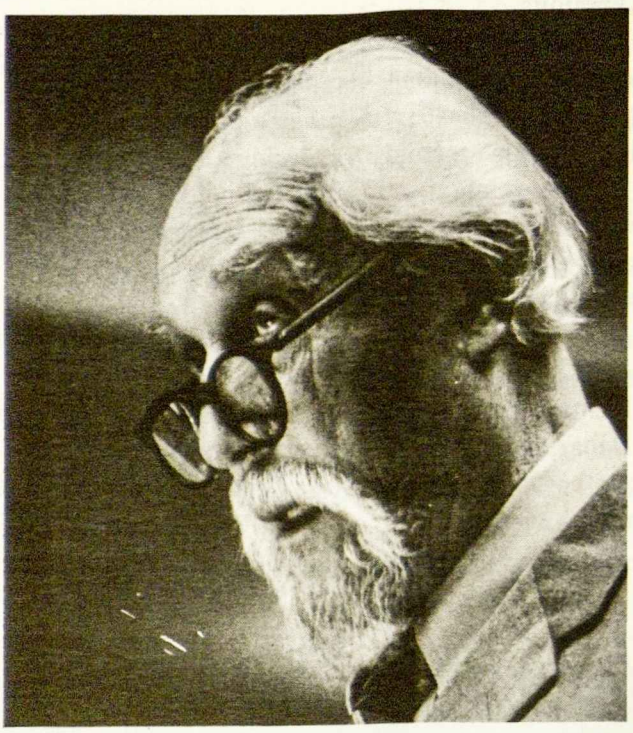

Portugalų novelė

„Portugalų Novelė", rinkinį sudarė Povilas Gaučys, išleido Lietuviškos Knygos klubas, atspaudė „Draugo" spaustuvė 1985 m.; viršelis ir aplankas dail. Vytauto O. Virkau. Kaina 12 dol. Gaunama „Drauge" ir pas knygų platintojus.

Šios naujos reikšmingos knygos pasirodymo proga, verta mums pamąstyti bendrai apie vertimų literatūrą; šiuo atveju — pasaulinės literatūros rinktinių kūrinių, išverstų į lietuvių kalbą.

Jei vertimų kalba yra taisyklinga ir graži, tokios knygos yra mums brangios, nes įeina į mūsų kultūros lobyną. Ne kartą išeivijos jaunimas pasiskundžia, kad lietuvių grožinė literatūra, ypač sukurta už Lietuvos ribų, yra lėkšta, ar nepakankamai įdomi, kad neverta ypatingesnio dėmesio. O lietuviu dvasioje išliekant, būtina pažinti ir ne puoselėti savo gimtąją, ar tėvų gimtąją, kalbą, — literatūrinę, taisyklingą lietuvių kalbą. Kaip kitaip kalbos žinojimą kultyvuosi, jei ne skaityba? Skaitydamas mokaisi ir tobulini kalbą, skaitydamas pleti kultūrinį savo akiratį, turtini meninį skonį.

Jei savų literatų darbai nepatenkina, dar labai vertinga ir vertimų literatūra. Lietuvoje šiuo metu yra neblogų vertėjų, tik okupantas tenai „prižiūri", kas verčiama, kokie veikalai, ir be cenzoriaus leidimo vertėjas negali laisvai pasirinkti ir savo vertimų knygą išleisti. Kitaip yra išeivijoj; deja, čia dar nėra daugelio užsiangažavusių vertėjų. Neminint šiuo atveju kitų, irgi mūsų kultūrai reikšmingų, čia

Gera rašytojo-vertėjo Povilo Gaučio ypatybė, kad jis apskritai su pasauline literatūra gerai susipažinęs, turi gerą skonį, pasirenka tiktai geriausius autorius.

pabrėšime vardą vieno — iš vyresniųjų, gerai pasirodžiusių, mūsų literatūrą praturtinusių jau nemažai gerų vertimų, ypač iš lotyniškojo pasaulio: ispanų, portugalų, taip pat, lenkų, prancūzų kalbų. Tai rašytojas, buvęs diplomatas, **Povilas Gaučys,** kuriam už gerų vertimų gausą išeivijoje Lietuvių Rašytojų draugija suteikė garbės nario teises ir prieš keletą metų — per Rašytojų D-jos suvažiavimą Cleveland, Ohio, — jį pagerbė. Taip pat, jį viešai pagerbė (1984 m.) ir Brazilų akademinė organizacija už jo vertingą knygą — „Lianų liepsna", naujosios braziliečių poezijos Antologiją, kuri išleista Čikagoje, irgi su gražiu dail. V. O. Virkau viršeliu.

Be šios knygos, štai, atn stalo marguoja dar šios Povilo Gaučio vertimų knygos: J. I. Kraševskio „Vitokio rauda", išleista prel. J. Karaliaus lėšomis — 1977 m., Azorin'o „Pirmasis stebuklas" (tai ispanų rašytojo Jose Martinez Ruiz, slapivardžiu Azorin) — 1979 m.; Robert Louis Stevenson'o „Slėpiningos novelės" — 1980 m.; „Atogrąžų saulė", Ispanų Amerikos naujosios poezijos Antologija, 1981 m.; ir praeitų metų gale pasirodžiusi, Lietuviškos Knygos klubo leidinys, su labai taikliu turiniui ir gražiu dail. V. O. Virkau viršeliu — „Portugalų novelė". Apie šią pastarąją knygą — kiek daugiau čia įspūdžių, nes ji — pats naujausias, vėliausias kūrybinis Povilo Gaučio darbas ir vaisius.

Gera rašytojo-vertėjo Povilo Gaučio ypatybė, kad jis apskritai su pasauline literatūra gerai susipažinęs, turi gerą skonį, pasirenka tiktai geriausius autorius ir kiekvienos savo vertimų knygos pradžioje duoda apžvalgą verčiamų autorių visos kūrybos; šiuo atveju, — apie portugalų novelę. Cituoju:

„Nors Portugalija yra maža šalis, su nedaugeliu gyventojų, kurių dauguma tebėra neraštingi, tačiau daugiau kaip septynius šimtmečius ji turėjo nepaprastai aukštos vertės literatūrą. Priešingai kai kurioms savo kaimyninėms tautoms, kaip pavyzdžiui, ispanai, prancūzai, anglai ir italai, kuriose trumpi pasakojimai klestėjo jau viduramžiais, portugalams reikėjo laukti 16-to šimtmečio, o iš esmės — 19-to šimtm., kad jų rašytojai pradėtų pastoviai rašyti noveles." — 5 p.

Šioje knygoje Povilas Gaučys parinkęs virš 30-ties portugalų autorių; prieš kiekvieno novelę lietuvių kalba vertėjas trumpai, mažesniu šriftu, duoda autoriaus suglaustą biografiją ir apibūdina visą jo kūrybą. Tai labai naudinga žinoti, prieš skaitant patį kūrinį. Tokį Povilo Gaučio metodą, pradėtą seniai, su pirmaisiais jo vertimais (periodikoj), pasekė ir kiti lietuviai vertėjai.

Susipažinę su šių 30-ties portugalų autorių novelėmis, pradedant nuo 19-to šimtmečio iki jauniausių (Herberto Helder, gimusio 1930 m.), turime visos Portugalijos literatūrinį vaizdą — novelės žanre. Pradžioje jų novelės buvusios italų rašytojų įtakoj (Boccaccio ir Bendelio), vėliau buvo aprašinėjamos gimtosios provincijos; novelės įgauna išgyvento epizodo pobūdį (kiek Poe, Maupassanto, Čehovo, Hemingway įtakos); vėliau portugalai rašytojai laisviau reiškiasi net už anglosaksus, išvengdami amerikietiško puritoniškumo; jie laisvai reiškiasi su socialine kritika ir satyra — miestų, kaimų bei pajūrio žmonių gyvenimą aprašydami. Vėliau dauguma laikėsi neorealizmo, panašaus į kai kurių italų rašytojų. Charakteringas novelės taupumas, kuris priartina beveik prie poezijos (Sa Carneira). Iš moterų novelisčių Čovilas Gaučys išskiria, kaip vieną iš gūriausių, Irene Lisboa (1892-1958), kuri turėjusi labai originalų stilių. (Šioj knygoj jos novelė — „Daugiau nieko nebesakyk").

Iš psichologinės novelės kūrėjų minimi — Domingos Monteiro („Ligoninė") ir Jose Regio („Trys karalijos"); autorius, sprendžiąs gėrio ir blogio problemas — Ferreira de Castro (novelė — „Navigatorių viešpats"). Iš neorealistų-egzistencialistų, vaizduojančių niūrias šiaurės Portugalijos kaimiečių dramas, čia minimi (iš 1940-50 m. laikotarpio (Virgilio Ferreira, Alfonso Ribero ir kiti. Urbano Tavares Rodrigues kelia socialinių reformų reikalą (novelė „Pavojingas mėginimas").

Šios verstinės portugalų novelės labai įdomios skaityti lietuviui, nes vaizduojama aplinka ir žmonių problemos — gana skirtingos nuo lietuvių, ar nuo išeivių — Amerikoj ir kitur. Neskaitant labai nedaugelio korektūros klaidų, Povilo Gaučio verstų novelių kalba turtinga, graži ir labai taisyklinga; net ir painios minties ilguose sakiniuose galima lengvai (ir jaunam skaitytojui) susigaudyti, suprasti pagrindinę mintį ir pasigrožėti autorių stiliais.

Ši knyga ir kitos Povilo Gaučio verstos knygos — vertos visų skaitytojų dėmesio.

Elena Tumienė

VIZIJA

Tu — modernus menas,
Be griežtos formos,
Neišsikristalizavęs . . .
Tu dar sirpsti pasaulio įsčiuje,
Bet jau greitai
Gimsi,
O naujas žmogau!

Gal kadaise
Ir buvai
Baili žibuoklėlė?
Gal buvai ir
Dilgė?

O taip — — —
Vieną kartą
Tu buvai
Dievo Avinėlis.
Bet esi buvęs
Ir baisiojo vardo žvėris.

O aš?
Ar liksiu tiktai
Mitas?
Dainų dainužėj apdainuotas,
Aprašytas?
Ateinančiom kartom
Argi tebūsiu
Tiktai
Dinosauras? —

Nes mano anūkai
Lengvesni už pūką
Lenktynių ein su vėju
Besvoriai erdvėje.

Tenai šventas Pranciškus
Iš Asyžiaus
Šypsos,
Vartydamas iešmą,
Pergalės trofėją, —
Nes jo anūkai
Lengvesni už pūką
Besvoriai erdvėje . . .
Pralenkę vėją,
Minta
Ambrozija
Ir geria
Nektarą.

O erdvių sakalėli,
Broli,
Kuris kyli mano svajonių sparnais,
Nuo mano pečių,
Mano pūslėtų rankų pastūmėtas,
Ak nesijuok,
Jog mano namai tebuvo žemė.
O nesistebėk,
Jei dažnai ji neatrodė man kalėjimu.

Šiandien
Aš bailiai pravėriau
Tau
Savo širdį
Ir duris ateinančiam laikui
Tarydama:
„Benedictus qui venit in Nomine Domini."

INDIŠKA MEILĖS GIESMĖ

Kas buvom mudu amžių pradžioje?
Gal du žiedai ant vieno stiebo . . .
Gal dvi dulkelės žiedo viduje,
O gal viena ameba?

Gal buvome dvi mintys Amžinam Prote
Šviesų jaunos kūrybos rytą,
Kai Viešpats taria: Te-
Būnie!" Ir padaryta.

Kas buvom mudu amžių vidury?
Gal dvi stirnelės. Mums veja ten sprogo . . .
Gal du balandžiai mėlynai žalsvi
Ant rausvo stogo.

Kas esame dabar, ar žinom aš ir tu? . . .
Kodėl? Iš kur, kieno pagalba
Ašen be žodžių visad suprantu,
Ką tavo širdis kalba?

Kam gi prie puolančių į upę žiburių
Ji man kartoja: „Laime, mano!"?
Kodėl siela, kai į tavas akis žiūriu,
Nuskendo į Nirvaną?

1960.I

VELYKŲ PAVEIKSLAS

Alė Rūta

Esu paveikslas. Kalbu, nes esu gyvas, nes kūrėjas turėjo turtingą sielą. Pro langą matau, kas anuomet buvo įkvėpta man. — Tai pavasaris! Lėtas, švelnus gamtos gimimas prie Baltijos — kitiems metams, naujam žydėjimui.

Mano kūrėjas buvo jaunas, pilnas dvasinės gyvybės; nors eisena iš prigimties rėmėsi viena trumpesne koja, rankos visada siekėsi lazdos. Ėjo išdidžiai atlošta galva, bet neišsivystęs kūnas baigėsi krūtinės ir peties kupra. Pablyškęs veidas buvo ryškus pilkai mėlynom akim, kurių žvilgsnis — kietas valia ir minkštas atlaidžiu žvilgsniu. Tai pirmutinis klasėj, gabiausias tarpe šimtų moksleivių. Dailininkas, poetas. Klasės draugai pranašavo jam didelę ateitį menų pasauly. Jis daug dirbo ir svajojo. Mane, paveikslą, sukūrė jis prieš pat Velykas; norėjo padovanot mergaitei, kurią mylėjo. — —

Velykos! Kas gi jų nelaukia? Kai minkštas vėjas, gluosnių kačiukai, gležnūs žalsvi pumpurai . . . Ir žmonės žvalesni, ir vaikai — susijaudinę laukia Velykų . . . Palinkę prie stalo vedžioja kiaušinius pagaliukais, mirkytais vaško skiediny . . . Ir linksma jų nuostaba, kai išsirašo kryžiukai, tulpės, saulutės, aleliujos . . . Kaip atsargiai dedami margučiai į krepšelius . . .

Ir mano kūrėjas taip darydavo, nes buvo laimingu vaiku. Nors bežemis tėvas anksti mirė, motina miesto turtuoliams tarnavo . . . Vaikystės džiaugsmui turtų nereikia. Kiekvienas su ilgesiu laukdavo žalių pumpurų ir Prisikėlimo švenčių.

Kai jis buvo aštuntoje klasėj, mane nupiešė taip: vaizdas mažo upelio, palinkę gluosniai su aplipusiais kačiukais ir danguje — didelė auksinė saulė; jo mintyse buvo — pavasaris, meilė ir viltis.

Mergaitei jis manęs nepadovanojo. Ji dėvėjo skaisčiai margą skarytę ir garsiai juokdavosi, šypsodavosi — visiems. Kai jis paveikslą parodė ir paskaitė jai sukurtą eilėraštį, ji trumpai pasigėrėjo, skardžiai nusijuokė — kaip ir kitų prakalbinta, ir nuėjo tolyn, ir jį užmiršo . . .

Varguose jo ir motina mirė anksti. Priglaudė jį geraširdžiai, žadėjo padėt jam išsimokslinti. Bet atėjo tie, kurie, neva, kūrė geresnį pasaulį, o iš tikro, ryškias vėliavas iškėlę, smurtu tvarkė, neva, žadėdami mokslą ir globą neturtingiesiems. Deja, vietoj gerovės jie tik atnešė nelaisvę ir skurdą.

Mano kūrėjas į mokslus nepateko, dirbo dėl duonos. Atliekamu laiku piešė arba rašė eilėraščius ir apysakas. Nuo sienos žiūrėdavau aš į liūdną jo veidą, į gilias — trokštančias gyvenimo ir kūrybos — akis; taip metų metais . . . Jis dirbo dėl duonos, o raštus slėpė; nauji šalies ponai nepripažino jo talentų, nes jis niekam nenulenkė galvos ir nepadėjo atėjūnams savųjų engti . . . Lazdele jis kaukšėdavo mažame kambarėly, tas dvasios milžinas, uždarytas lyg narve. Ir tik prieš pat Velykas, pažvelgęs trumpai į mane, jis kiek nušvisdavo ir išeidavo pavaikščiot.

Iš kaminų rūko dūmai, sklido kepamų kumpių ir pyragų kvapai. Moterys dulkino lauke patalus, pro atdarus langus sklido linksmi atostogų grįžusių moksleivių balsai . . . Kaip kitados, jaunystėj, kaip gerais laikais . . . Sklido balsai dažančių margučius, ruošiančių Velykų stalą moterų. Balsai paukščių, bažnyčios varpų, šaukiančių į Verbų sekmadienio pamaldas; paskui — į Didžiojo Ketvirtadienio, Penktadienio, Šeštadienio, — Kristaus kančioms prisiminti ir pašventinti elgėšakių ir verbų puokštes, paskui — ugnį ir vandenį, o Velykose — velykaičius, — tai skanų maistą ir margučius — Velykų puotai. Ir žmonės tada buvo vaišingi ir laimingi . . . Taip vis būdavo anais, laisvės laikais. Apie tai mąstydamas, jis praeidavo pro nušvitusius žmones, dar gyvus viltimi, dar tikinčius „Aleliuja" . . . Praeidavo pro būrius jaunimo, besklindančio iš mokyklų . . .

O jis — vienas, niekam nebereikalingas. Ir su pašaipa jis mesdavo žvilgsnį į ryškius plakatuose šūkius apie mokslą liaudžiai, apie globojamus talentus.

Jis rašė ir užkasė savo raštus; nes gi nenorėjo girti melagių, nepataikavo veidmainiams ir netarnavo svetimiesiems. Nes jo lietuviška siela — didelė ir tyra. Kai trapi sveikata sunyko, pasišaukė jis vargšę kaimynę ir parodė į mane: „Pasiimkite paveikslą; tai — Velykos, viltis . . ."

Jei būčiau buvęs žmogum, būčiau pravirkęs . . .

Jis mirė. O pravirko už mane Lietuvos dangus — pirmuoju sodriu pavasario lietum, visa atgaivinančiu.

Metų metais žiūriu pro tos moters langelį ir matau, kaip žmonės jau kiti, bet Lietuvos gamta — vis tokia pat graži, kurią ir į mano sielą menininkas įspaudė. Vis atbundanti gamta, pavasarinė, žadanti visiems viltį . . .

Toji mergaitė, kuriai jis nupiešė mane, paveikslą, esanti užjūry; ar ji tebeturi Prisikėlimo dvasią? Manęs, Velykų paveikslo, menininkas jai nepadovanojo, bet gi jau buvau sukurtas . . .

O aš kybau čia, keturių sienų nelaisvėj, ir svajoju . . . O gal ji, mano kūrėjo pamilta mergaitė, jaunystės Velykų paveikslą tebesinešioja širdy? . . .

DĖL KO JAUNIMAS NUTOLSTA NUO RELIGIJOS?

Milda Palubinskaitė

Svarstydami kodėl jaunimas nutolsta nuo religijos, įrodom, kad jau esame nutarę, kad tokia yra padėtis. Vienaip klystam taip darydami, nes yra galimybė, kad, suprantamai, bet klaidingai, įkūnijam mūsų abejones ir trūkumus jaunime. Bet, remdamiesi jaunimo stovyklose išpildytų anketų rezultatais, tikėdami, kad dalyviai teisingai atsakė į klausimus, pastebime, kad išorinės formos tikėjimo išsireiškimui yra nusilpusios užsienio jaunųjų lietuvių tarpe. Turiu mintį mišių lankymą, pasirinkimą dvasinio gyvenimo ir t.t. Šis nusilpimas turi įvairias priežastis, jų tarpe svarbiausios šios: aplinka, apatija, ir dvasios vadų trūkumas.

Gyvenimas yra komplikuotas ir neramus. Mus supa klutūra serganti degeneracijos liga. Stengiamės įprasminti egzistenciją, kurioje buržuazinių klasių gimnazistiniai vaikai yra sąlygų priversti daryti rimtus sprendimus apie svaigalų naudojimą ir priešvedybinių lytinių santykių moralumą. Praėjusių amžių žmonės rado paguodos Katalikų Bažnyčios ramume ir pastovume, o dabar Bažnyčios mokymas yra pasidaręs labai neaiškus. Dabartiniuose pamoksluose dažnai kalbama apie abortą ir branduolinius ginklus, o ne apie Dievo meilę ir gailestingumą. Nėra automatiško emocinio atsilyginimo mūsų parapiečiams lankantiems mišias.

Nerasdami emocinio poilsio mišiose, individai nesistengia jų įprasminti, o mišių lankymą meta, panaudoti tą valandėlę laisvalaikiui. Ši reakcija yra tipiška šiems laikams. Esame juslių vergai, ir kas nemalonu yra ignoruojama, o ne pakeičiama. Apatija yra jaunimo bedieviškumo didžiausia priežastis: tie kurie nesupranta religijos rolės civilizuotame gyvenime, nesidomi atrasti religijos prasmės ar Dievo tiesos; žymiai lengviau ignoruoti ir vengti mišias ir maldą. Tuo pačiu tie jaunuoliai, kurie yra stipriai tikintys, nejaučia pareigos apaštalauti savo šeimai, draugams, bendruomenei. Esame pripratę nekritikuoti ir nekaltinti skirtingų pasaulėžiūrų ir tikėjimų. Yra laikoma nemandagu taip daryti. Tikintieji dėl to nesistengia pritraukti savo draugų ar šeimos narių prie Dievo garbinimo ir vengia kalbų leičainčių teizmą.

Bet kodėl jaunimas yra kritęs kovoje prieš apatiją? Tiesą pasakius, jiems trūksta kasdieninių tikėjimo ištikimybės pavyzdžių. Šeimos vieningumas ir bendradarbiavimas yra bendrai nusilpęs. Studijos rodo, kad tėvai labai mažai laiko praleidžia su vaikais, ir drįstu tarti, kad šeimose bendra malda yra beveik visai nutilus, išskiriant retą šeimą, kuri meldžiasi prieš valgį. Tėvų ir šeimos rankose religinis auklėjimas, tikėjimo ir religijos pagrindas, yra nusilpęs, ir kaikuriuose atvejuose, išnykęs.

Taip kaip nykstantis auklėjimas šeimos pažeidžia

L. A. Moksleiviai Advento Susirinkime dr. Brinkio namuose Los Angeles; Andrytė Nelsaitė, Rima Navickaitė, Rymantė Vizgirdaitė, Gailė Radvenytė, Tolandas Petraitis, Paulius Mošinskis, Vylius Leškys, Tauras Radvenis, Erikas Petraitis, Tadas Vizgirda, Vilija Žemaitytė, Rima Prišmantaitė, Teresytė Giedraitytė, Milda Palubinskaitė, Dalytė Navickaitė, Andrytė Giedraitytė, Nida Gedgaudaitė ir guli, Aidas Palubinskas.

ją, taip ir dvasinių vadų stoka tikrai paraližuoja jaunimo religinę sąmonę. Didelis skaičius lanko viešas mokyklas ir visai negauna dvasinio patarimo, o tie kurie lanko privačias religinės orientacijos mokyklas nėra ypatingai geresnėj padėty. Teologijos klasės nėra įskaitomos išvesti pažymių vidurkį, tai nei mokytojai, nei mokiniai jomis nesirūpina ir tikrai neskaito jų kaipo akademines klases. Pasauliečiai dažnai moko šiose klasėse, tai ryšys su kunigais ir seselėm darosi vis silpnesnis. O net ir jei pasitaiko dvasiškis mokytojas, dažnai jų nuomonės apie branduolinius ginklus ir Pietų Amerikos politiką yra visai nepriimtinos. Tad, išgirdus priešingas nuomones „nesuderinamumus" iš Bažnyčios atstovų, jaunimas naturaliai mažiau įvertina tuos asmenis atstovaujančius Katalikų Bažnyčią.

Tikrovė turbūt nėra tokia bloga kaip šitas tamsus vaizdas mūsų jaunimo. Bet prisipažinkime, kad nors yra mylimų Dievo tarnų, gražių šeimų, ir pavyzdingų jaunuolių, jų skaičiai mažėja. Ir nėra kas juos vėl priartintų prie Dievo. Nėra kas juos vėl priartintų prie Dievo išskyrus jų tikėjimas. Bet ar tai yra tragedija? Jaunimas daro sprendimus ar priimti ar atmesti Dievą, ir jie tai daro, galūtiniai, iš širdies. Jei nepritrauks jaunimo Dievas, kas gi pritrauks? Tai neraudokime apie jaunimą, nėra mūsų reikalas. Bet tuo pačiu neapleiskime mūsų atieites ir neapsunkinkime jų kelio. Stenkimės būti tie pavyzdžiai, tos stiprių ryšių šeimos, tie reti religiniai vadai. Tikintieji turi liudyti Dievo egzistenciją pasaulyje, juk, ar ne per amžius Viešpats prabilo Jo tarnų žodžiuose?

Naujosios kun. Ylos MAS kuopos narės su globėja Maryte Sandanavičiūte-Newsom.

SAS valdyba: iš k. Kovas Palubinskas, Ginta Palubinskaitė, Gailė Radvenytė ir Arnoldas Kungys.

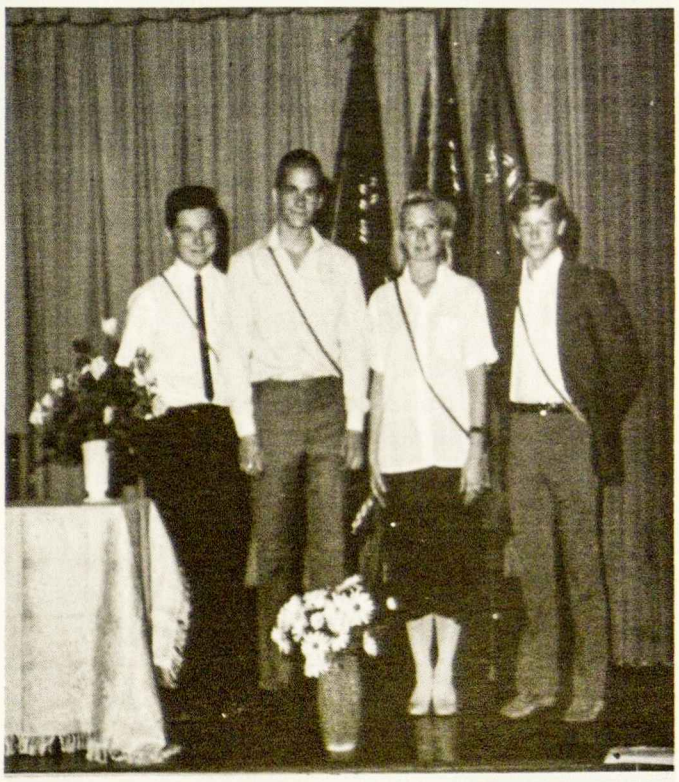

MAS kuopos valdyba: iš k. Aidas Palubinskas, Tadas Vizgirda, Andrytė Giedraitytė, Tauras Radvenis.

IŠ KUR KYLA NESUSIPRATIMAI SU TĖVAIS?

Vilija Žemaitaitytė

„Gerbk savo tėvą ir motiną" yra vienas įsakymas, kurį pats Dievas mums davė. Taip, mums reikia gerbti savo tėvus, bet tas nereiškia, kad tėvai ir vaikai turime tas pačias nuomones. Dievas mus visus padarė skirtingus. Nei vienas žmogus nėra tas pats. Kadangi mes esame skirtingi, mes turime atskiras nuomones. Ir kai yra skirtingos nuomonės, kartais atsiranda nesusipratimai.

Šiomis dienomis, vaikai ir jų tėvai turi savo atskiras nuomones apie įvairias temas. Su laiku tos nuomonės pasikeičia. Pavyzdžiui — gal kai tavo mama buvo maža, jai labai patiko siauros kelnės. O kai tu nori siaurų kelnių, ji tau neleidžia tų kelnių nusipirkti, nes ji mano, kad tos kelnės mergaitei netinka. Ir štai iš tokių menkniekių atsiranda nesusipratimai tarp vaikų ir jų tėvų.

Kitas pavyzdys — visi vaikai nori atrodyti moderniškai ir dėvėti naujus rūbus. Bet kai eini apsipirkti su mama, ji išrenka tokius rūbus, kurie tau nepatinka. Tie rūbai yra per senoviški, tu sakai. O mama atsiliepia kad tau tie rūbai tinka ir gražiai atrodo. Ha! Išeinate iš krautuvės po kelių valandų neturėdamos maišų rankose.

Šeima važiuoja ilgai kelionei ir tau nuobodu — tai užstatai radiją. Prasideda tavo mėgiamiausia, moderniška daina. Tėvai tau liepia pakeisti tą stotį, nes per tą stotį leidžia „šiūkšliška" muziką. Jie užstato „klasikinę" muziką, kurios tu nemėgsti. Vėl atsirado nesusipratimas.

Po pamokų, pas tave ateina draugai. Kai tavo tėvai pamato tuos draugus, beveik apalpsta. Tie draugai turi žalius „mohawks" (moderniškos frizūros), baisiai

Suprask, kad tėvai tau tik gero nori. Kai tu užaugsi, gal juoksies, nes tie nesusipratimai buvo menkniekiai, bet tada atrodė biaurios peštynės.

apdažytus veidus, ir motociklus. Tėvai rėkia — kodėl tu negali rasti gerų draugų su kuriais gali eiti į biblioteką ar baleto pamokas? Ne, tau reikėjo susidraugauti su durniais. Tu pasakai draugams, kad negali su jais važiuoti į koncertą, nes tau reikia namuose atlikti savo lotynų kalbos pamokas.

Kartais atsiranda nesusipratimai kai vaikai ir tėvai neišsiaiškina savo nuomonių. Kai kurie tėvai turi labai aukštus idealus kaip vaikai turėtų gyventi, atrodyti, t.t. . . . Ir kadangi tėvai per daug nori iš savo vaikų, o vaikai nėra ir nenori būti visai tobuli, tai tėvai susipyksta su vaikais. Supyksta dėl to, kad neišsikalba, o jie viens iš kito nori. Vienas pavyzdys — tėvas rėkia, kodėl dukra negali užsidirbti visus penketukus kaip Rita. Papasakoja, kad Rita yra pirma mokinė, kaip ji skoningai rengiasi, gražiai elgiasi, t.t. O dukra žino, kad ji nėra kaip Rita. Ji bando būti pavyzdinga, gera, graži, t.t., bet jai yra sunku. Jeigu šie tėvai galėtų išsikalbėti, tėvas pasakytų, kodėl nori, kad dukra taip užaugtų, o dukra paprašytų pagalbos ir užuojautos, abudu viens kitą geriau suprastų.

Kartais tėvai tik važiuoja į darbą, grįžta, verda vakarienę, žiūri televiziją, ir eina gulti. Su savo vaikais nebendrauja. Su jais nežaidžia, nekalba, neparodo jiems jų meilės. O vaikai mano kad tėvai jų nemyli ir štai su tėvais irgi nenori būti. Vaikai pasitraukia į savo „pasaulį". Pradeda tik apie save galvoti. Tėvai tą pamato ir pradeda keiktis, kodėl su jais vaikai nekalba. O vaikas atsikalbinėja, kad tėvas su juo nekalba. Ir štai prasideda kitokie nesusipratimai.

Kartais vaikai ar tėvai turi blogus įpročius kurie pykina viens kitą. Kai žmogus neturi užtenkamai kantrybės, ir nepaprašo kad tas žmogus pakeistų tą blogą įprotį, kartais atsiranda nesutarimai. Kiekvienas kitą erzina ir nenori nusileisti. Pavyzdžiui — Mama kasdien prašo savo vaiko, kad jis pakabintų savo rūbus kurie guli ant žemės krūvoje. O vaikas nepakabina tų rūbų, tik ta krūva auga ir auga. Mama ant jo supyksta ir neleidžia jam žiūrėti televizijos. Vaikas nori atsikeršyti. Jis nepakabina savo rūbų ir nepakloja lovos. Peštynės tęsiasi toliau.

Įkyrūs įsakymai ir prašymai taip pat erzina žmones. Nieks nenori klausyti žmogaus, kuris tik prašo ir prašo. Pavyzdžiui — mergaitė maldauja ir prašo mamos kad jai nupirktų moderniškus, brangius batus. O mama visuomet sako — Ne! Mergaitė dar prašo ir prašo. Pagaliau, mama nusileidžia ir nuperka tuos batus kurie labai, labai brangiai kainuoja. Nei mama nepatenkinta, nei dukra, nes iš piktumo tie batai buvo nupirkti.

Visiems atsiranda nesusipratimų, ar tie nesusipratimai būtų kilę iš skirtingų nuomonių, nesusikalbėjimų ar blogų įpročių. Neliūdėk! Suprask kad tėvai tau tik gero nori. Kai tu užaugsi, gal juoksies, nes tie nesusipratimai buvo menkniekiai, bet tada atrodė biaurios peštynės. Štai visiems linkiu — kantrybės!

LIETUVIŠKOS NILZOS IR HERKULIO VESTUVĖS LITUANIKOJE

Vestuvinis vežimas: pirmoje eilėje pabroliai Audrius Tatarūnas ir Stasys Žūtautas, antroj eilėje jaunieji Nilza Gurikauskaitė ir Herkules Cilikauskas, toliau kiti pabroliai.

Gruodžio 15 dieną išaušo puiki (nors iš vakaro smarkiai palijo) diena. Į vestuves sugužėjo maždaug trys šimtai svečių ir keli desėtkai žiūrovų. Pagal lietuvišką paprotį jaunieji tėvų palaiminti gražiai papuoštame vestuvių vežime atvažiavo į bažnyčią. (Kelionė nebuvo visai be nuotykių. Žirgas pamatęs tiek daug žmonių atsisakė eiti į priekį ir keliolika paskutinių kelionės metrų reikėjo pabaigti pėsčiomis). Priebažnytyje jaunieji perėjo juostų stogą, kurias laikė pabroliai ir pamergės apsirengę lietuviškais rūbais. Juostas paskolino ponia Vinkšnaitienė, kur ir šiaip buvo „spiritus movens" lietuviškų papročių. Bažnyčioje šv. Mišias atlaikė ir jaunuosius palaimino kun. J. Šeškevičius. Apeigoms pasibaigus buvo sugiedotas ateitininkų himnas. Svečiams einant į vaišes, jie buvo sulaikyti — vestuvininkų dainininkų, prie pastatytų vartų ir turėjo išsipirkti praėjimą.

Vaišės vyko svečių namuose. Robertas Saldys visiems paskaitė kvieslio kalbą. Visi valgė gėrė ir vaišingus šeimininkus gyrė. Prie šventės nuotaikos taip pat prisidėjo visus supanti graži gamta.

Piaunant pyragą buvo sugiedota jauniesiems „Ilgiausių metų". Ateitininkai įteikė dovanas jauniesiems. Jaunasis buvo perjuostas iš Lietuvos atvežtu rankšluosčiu.

Jaunimui lietuviškos vestuvės buvo naujiena. Bet ne vienas ir vyresniųjų saksėi tokių vestuvių niekad nematęs.

TRUMPAI

Toronto Nepaprastosios konferencijos rengimo komitetas rinkosi gegužės 21 d. Buvo svarstoma AF valdybos pateikta konferencijos programa. ,,Paramos'' kredito kooperatyvas paaukojo Toronto ateitininkams $400 jų veiklai paremti. metinė ateitininkų šventė birželio 7-8 d. Lietuvos kankinių šventovėje — įžodis, šv. Mišios, ir agapė. Gedimino menėje Lietuvių namuose vakaronė.

Detroito ateitininkų šeimos šventgė įvyko gegužės 25 d. po šv. Mišių Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje. Po šv. Mišių studentų ir jaunučių įžodžiai, pietūs, ir Vito Laniausko (iš Cicero) paskaita.

Čikagos sendraugių valdyba rinkosi gegužės 27 d. Buvo aptarta rudens šventė, kuria pradės 1986/87 m. veiklos metai. Ji bus spalio 5 d. susitarus su moksleivių ir jaunių kuopų globėjais. Sendraugiai yra įsipareigoję ruošti kelias Čikagos Jaunimo centro vakarones ir ,,Ateities'' akademinį savaitgalį lapkričio 6-8 d.

Los Angeles ateitininkai sendraugiai rinkosi balandžio 27 d. Elenos ir Jono Matulaičių namuose po šv. Mišių Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Skyriaus pirm. J. Motiejūnas aptarė praėjusių metų veiklą, buvo darytas iždo pranešimas, prisimintas a. a. veiklus skyriaus narys prel. P. Celiešius. Susirinkusieji patvirtino praėjusiųjų metų valdybą: pirm. J. Motiejūnas, vicepirm. A. Audronienė, ižd. P. Grušas, sekret. R. Bureikienė, ir jaunimo reikalų vadovas J. Raulinaitis. Kontrolės komisijon išrinkti dr. Z. Brinkis, I. Medziukas, ir prof. F. Palubinskas.

Paskutinysis Lipniūno kuopos eilnis susirinkimas gegužės 30 d. Nariai rinkosi pas kuopos pirm. Joną Račkauską, kur kandidatai perskaitė savo temas ir atsakinėjo į klausimus. Šiais metais kuopos laikraštėlis — vaizdajuostė. Į 1986-87 metų valdybą išrinkti: Lidija Bilūtė, Paulius Bindokas, Andrėja Kaminskaitė, Rimas Lukošiūnas ir Rima Polikaitytė.

Čikagos sendraugiai ateitininkai balandžio 4 d. Jaunimo centro kavinėje ruošė vakaronę, skirtą artimiau susipažinti su architektūros meno tradicijomis. Arch. Algimantas Tamašauskas kalbėjo tema ,,Klasicizmas postmoderniojoje architektūroje''.

Čikagos Dielininkaičio jaunių kuopa balandžio 5 d. suruošė margučių ritinėjimą. Buvo kviečiami visi priešmokyklinio ir pradžios mokyklos amžiaus vaikai. Jų kuopos šventė birželio 1 d.

Ateitininkų akademikų būrys rinkosi Čikagos Jaunimo centre balandžio 5 d. Gintė Damušytė, kuri dirba Lietuvių informacijos centre New Yorke kalbėjo tema ,,Išeivijos ryšys su ok. Lietuvos kaliniais'' duodama įvairių mažiau žinomų pavyzdžių.

Sveikiname dr. Adolfą Damušį, gavusį šv. Silvestro ordiną ir Jadvygą Damušienę, gavusią ,,Pro Ecclesia et Pontifice'' medalį. Sekm. balandžio 10 d. vysk. Paulius Baltakis medalius įteikė Šv. Antano bažnyioje, Cicero.

Čikagoje buvo rodomas dokumentinis filmas ,,Simas Sužiedėlis''. Balandžio mėn. 11 d. Jaunimo centre įvyko buvusio AF vado pagerbimas. Kalbėjo a.a. Simo Sužiedėlio sūnus Saulius. Vakaronę suruošė Budrio vardo Lietuvių Foto Archyvas, filmą susuko kun. A. Kezys.

Balandžio 18 d. Čikagos Jaunimo centre ateitininkų sendraugių skyrius suruošė vakaronę kavinėje. Ši vakaronė buvo skirta sutikti rašytojo Česlovo Grincevičiaus naująją pasakojimų knygą ,,Vidudienio varpai''. Knygą pristatė ir apibūdino ,,Draugo'' kultūrinio priedo redaktorė Aušra Liulevičienė.

Angelė Irena Mičiulytė susituokė su Edvardu Jonu Budreika 1985 m. lapkričio 30 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Angelė yra ateitininkė nuo mažens, buvo pirmininkė moksleivių kuopos ir dažnai vadovaudavo stovyklose L.A. ir Dainavoje. Ji yra baigusi Northridge Universitetą ,,Textile Design'' — Meno srityje. Edvardas yra iš Bostono, yra baigęs Harvard Universitetą. Jis tarnauja Amerikos laivyne ir dirba savo ,,Computerized marketing'' kompanijoj. Dabar jaunieji įsikūrė gyventi San Diego, California.

Los Angeles Ateitininkų šeimos šventė įvyko balandžio 20 d. Po šv. Mišių, kurias aukojo kun. Bartuška, ateitininkai ir svečiai liko bažnyčioje moksleivių įžodžiui. Įžodį davė: Andrytė Mičiulytė, Rima Prišmantaitė ir Laima Žemaitytė. Parapijos salėje sendraugių pirm. Motiejūnas pravedė tylos minutę, prisimenant a.a. kun. Petrą Celiešių.

KORESPONDENCIJA

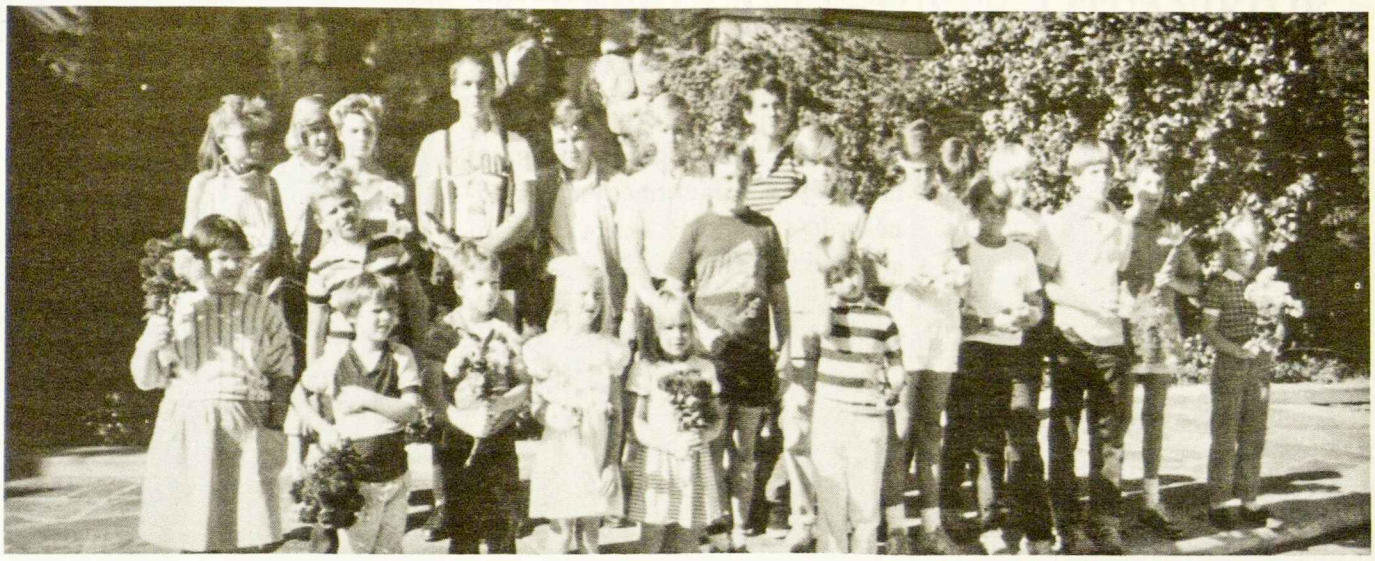

Los Angeles JAS ir MAS kuopų nariai Vėlinių dieną lanko lietuvių kapus.

Šiais metais Los Angeles Jaunučių/Jaunių kuopoje dalyvauja 14 vyrukų; visi linksmi, visi gabūs ir visi labai pilni energijos. Juos globoja Dalytė Trotman ir Arnoldas Kungys.

Veiklos metus pradėjome su prieš-Adventiniu susirinkimu. Globėjas paaiškinęs ką žodis ‚simbolis' reiškia, perskaitė iš senojo testamento skaitinį apie laukimą Viešpaties atėjimo, ir kaip tada „. . . kalavyjai bus nukalti į plūgus . . .". (Isiah 2,1-5) Po to pasikalbėjome kaip mes asmeniškai galime pasiruošti Kristaus atėjimui. Pritaikinant darbelį prie Švento Rašto žodžių, visi, perskyrę švarų puslapį per pusę, pailiustravome daiktus ir veiksmus kurie randasi dabartiniame pasaulyje, kuriuos mes skaitome „kalavyjais" (kurie veda žmoniją į blogą) arba „plūgais" (tas kas veda link Kristaus gyvenimo idealo). Tada visi gavome progą pasidalinti ir paaiškinti savo iliustravimus savo kolegoms. Paišdykavome truputį iki kol globėjas pradėjo pristatyti Ateitininkų ženklą ir ką jo dalys simbolizuoja. Po to, rimtai apsvarstę uždavinį, visi sukūrėme ir nupiešėm savo asmeniškus simbolius.

Antram susirinkime, kuris įvyko po šeštadieninės pamokų, kiekvienas parašėme po tris padėkos maldas, kurias perskaitėme viešai per Los Angeles Ateitininkų Kūčias.

Vasario Šešioliktai artėjant, sekantis susirinkimas buvo paskirtas Tautiškumui. Globėja pristatė Lietuvos Tautos vėliavą, Vytį, ir Gedimino Stulpus. Buvo paaiškinta apie jų kilmes ir ką jie ir jų dalys reiškia. Po to sugiedojome Lietuvos himną ir tada perėjom ką kiekviena eilutė reiškia mūsų tautai ir mums asmeniškai, būnant jauniems Lietuviams gimę išeivijoje.

Susirinkome dar vieną kart prieš Los Angeles Šeimos Šventę pereit ką reiškia būti Ateitininku, ir kaip reikia atitinkamai elgtis. Po to buvo žodžiu praktikos egzaminas, kurį išalikė visi kurie dalyvavo.

JAS kuopos globėjai

TRUMPAI

Moksleivių ateitininkų globėja Marytė Sandanavičiūtė-Newsom pravedė meninę programą. Andrytė Mičiulytė skaitė savo rašinį „Tapdama moksleive ateitininke". Marytė Newsom padeklamavo Danutės Mitkienės eilėraštį, moksleivių pirm. Tauras Radvenis perskaitė kun. Celiešiaus biografija. Bernardo Brazdžionio ir kun. Leonardo Andriekaus eilėraščius deklamavo Andrytė Giedraitytė, Aidas Palubinskas, ir Teresytė Giedraitytė. Marytė Newsom baigė meninę programą, perskaitydama kelias ištraukas iš šv. Rašto.

Čikagos Lipniūno kuopos susirinkimas vyko balandžio 25 d. Pauliaus Bindoko namuose. Kuopos nariams neseniai iš Lietuvos pabėgęs ekonomistas Ričardas Andrišiūnas apibūdino dabartinės Lietuvos santvarką, jos trūkumus, gyvenimo dvilypumą.

Toronto moksleivių rekolekcijos balandžio 25-27 d. Loretto slidinėjimo vietovėje. Didįjį penktadienį moksleiviai susirinkimo metu parašė 20 laiškų Sov. Sąjungoje esantiems kaliniams, o po susirinkimo budėjo prie Kristaus karsto Prisikėlimo šventovėje.

Čikagos priemiesčių Partizano Daumanto jaunių ir jaunučių kuopos šventė įvyko Ateitininkų namuose balandžio 27 d. Šv. Mišių metu įžodį davė jaunučiai, po to per susirinkimą buvo atsisveikinimai su pereinančiais į moksleivių eiles ir su pasitraukiančiais iš vadovų pareigų. Buvo taip pat ir trumpa meninė programa.

Mieli Ateitininkai!

Ateitininkijos vienuoliktasis kongresas, įvykęs pereitą rudenį Chicagoje, jau yra įrašytas ateitininkijos ir lietuvių tautos istorijos puslapiuose. Po 75-rių metų kelionės audri;ngoje pasaulio jūroje, šis jubiliejinis kongresas buvo tarsi šauklys naujam darbui, naujiems užsiangažavimams, naujoms mintims, naujoms idėjoms. Jis buvo tarsi įsakymas pažiūrėti į save atviromis akimis ir tęsti kas vertinga, tobulinti kas sustingę ir keisti kas nebeaktualu. Kongresas ragina ateitininkiją, atsidūrusią senųjų principų ir naujųjų sąlygų kryžkelėje, sustoti ir patikrinti kelionės kryptį bei prasmę.

Kongrese mestos mintys reikalauja konkretumo, praktiškumo bei aktualumo. Dėl laiko stokos, jų apipavidalinimas kongreso metu buvo neįmanomas, nes tam yra reikalingas pilnesnis ir išsamesnis pasiruošimas.

Tokiam gilesniam apsvarstymui, šią vasarą yra ruošiama **Jubiliejinė Stovykla Dainavoje,** rugpjūčio 10-14 dienomis, o jubiliejinių metų užbaigimui yra šaukiama **Nepaprastoji Konferencija Toronte** rugpjūčio 15-17 dienomis.

Jubiliejinės stovyklos tikslas yra suburti visus ateitininkus darbingoje aplinkoje rimtoms svarstyboms ateitininkijai rūpimais klausimais. Norime atkreipti ypatingą dėmesį į moksleivius, studentus ir jaunuosius akademikus. Jų dalyvavimas yra svarbus ir reikalingas. Šioje stovykloje mes turime pajusti, kad esame vienos idėjinės šeimos nariai. Mums reikia sustiprinti dialogą tarp vyresniųjų ir jaunesniųjų šeimos narių. Mes turime atrasti kelią kuriuo prasmingai galės keliauti visi ateitininkai. Mes privalome eiti keliu kuris veda mus į mūsų Aukščiausią idealą - Kristų ir kurio horizonte spindi nepriklausomos Lietuvos vizija. Norime pajusti, kad ateitininkija eina su gyvenimu.

Šalia pramoginio stovyklinio gyvenimo bus prasminga bei įdomi akademinė programa. Akademinės svarstybos bus pravestos simpoziumų forma, skiriant pakankankamai laiko aktyviam visų klausytojų dalyvavimui diskusijose. Stovyklos metu norime pažvelgti į visas ateitininkiško gyvenimo bei veiklos sritis, įtraukiant studentus ir jaunuosius akademikus į aktyvią akademinės programos dalį.

Po keturių prasmingų ir darbingų dienų Dainavoje, vyksime jubiliejinių metų užbaigimui - **Nepapraston Konferencijon Toronte**, kur bus svarstomi visi organizaciniai mūsų rūpesčiai bei nagrinėjami nauji veiklos metodai ir priemonės. Šioje konferencijoje bus peržiūrėta Ateitininkų Federacijos Konstitucija šių dienų šviesoje ir padaryti reikiami pakeitimai. Be to, bus bandomos suformuoti konkrečios tolimesnės veiklos gairės.

Konferencijos vedamoji mintis - Ateitininkijos prasmė ir paskirtis šių dienų perspektyvoje.

Ruošiantis jubiliejinių metų užbaigimui, mes turime pajusti idėjinės šeimos glaudumą ir puoselėti socialinį bei šeimyninį artumą. Yra svarbu rūpintins gilesniu dvasiniu gyvenimu, ugdyti meilę lietuvių kalbai, koncentruotis į ateitininkišką veikimaą, nepaskęstant vien kitoje veikloje. Be visų narių entuzistiško ir darnaus užsidegimo savosiomis idėjomis me negalėsime tinkamai pajudėti iš dabarties kryžkelės.

Laukiame **visų ateitininkų** Jubiliejinėje Stovykloje Dainavoje, rugpjūčio 10-14 dienomis, ir Nepaprastoje Konferencijoje Toronte, rugpjūčio 15-17 dienomis! Iki pasimatymo!

Garbė Kristui!

Dr. Algis Norvilas
Ateitininkų Federacijos
Tarybos Pirmininkas

Juozas Polikaitis
Ateitininkų Federacijos
Vadas

JUBILIEJINĖS STOVYKLOS PROGRAMA

Sekmadienis, rugjūčio 10., 1986

2:00 val. Registracija ir pasiruošimas
5:00 val. Šv. Mišios
6:00 val. Stovyklos atidarymas
6:30 val. Vakarienė
8:00 val. Vakaro programa — susipažinimo vakaras

Pirmadienis, rugpjūčio 11 d., 1986

8:00 val. Šv. Mišios
9:00 val. Pusryčiai
10:30 val. Simpoziumas — "Ateitininkas — lietuviškos visuomenės narys."
1. Juozas Kojelis, vadovas
2. Ofelija Baršketytė
3. Gintaras Grušas
4. Jonas Vyšnionis
12:30 val. Pietūs
4:30 val. Simpoziumas — "Ateitininkija po II Vatikano suvažiavimo — vakar, šiandien ir rytoj."
1. Kun. dr. Kęstutis Trimakas — vadovas
2. Saulius Kuprys
3. Aušrelė Liulevičienė
4. Dalia Staniškienė
6:30 val. Vakarienė
8:00 val. Vakaro programa — laužas

Antradienis, rugpjūčio 12d., 1986

10:30 val. Simpoziumas — "Mes bendroje kovoje su tauta dėl tikėjimo, asmeninės bei valstybinės laisvės."
1. Gintė Damušytė, vadovė
2. Dainora Juozapavičiūtė
3. Povilas Vaičekauskas
4. A. Žygas
4:30 val. Simpoziumas — "Tautinis sąmoningumas už Lietuvos ribų — jo svarba ir pasireiškimo būdai."
1. Dr. Dalia Katiliūtė-Boydstun, vadovė
2. Dr. Jonas Dunčia
3. Darius Sužiedelis
4. Laurynas Vismanas
8:00 val. Vakaro programa — Tėvynės vakaras

Trečiadienis, rugpjūčio 13 d., 1986

10:30 val. Simpoziumas — "Ateitininkas — pasaulinės politikos arenoje"
1. Linas Kojelis, vadovas
2. Rasa Razgaitienė
3. Arūnas Pemkus
4. Joana Lasienė
4:30 val. "Socialinis atsakingumas krikščionybės šviesoje"
1. Dr. Vyt. Vygantas
8:00 val. Vakaro programa — literatūros/muzikos vakaras

Ketvirtadienis, rugpjūčio 14 d., 1986

10:30 val. Simpoziumas — "Šeimos svarba, šeimos moralė, šeimos paskirtis — Dievui tautai, žmogui."
1. Vytas Kliorys — vadovas
2. Dr. Judita Čuplinskienė
3. Dr. Marytė Gaižutienė
1:30 val. Stovykos užsidarymas
3:30 val. Apleidžiame stovyklą — vykstame į **Nepaprastą Konferenciją** Toronte.

NEPAPRASTOS KONFERENCIJOS PROGRAMA

Penktadienis, rugpjūčio 15d. — Prisikėlimo parapijoje

9:00 val. Dalyvių registracija ir susipažinimas su Konferencijos tvarka

10:00 val. Šv. Mišios

11:00 val. Bendras posėdis: konferencijos atidarymas, prezidiumo ir komisijų sudarymas, regualiamino priėmimas, Ateitininkų Federacijos Tarybos pirmininko žodis

12:00 Pietų pertrauka

1:30 val. Simpoziumas — "Tarpsąjunginis bendravimas — pervedimas narių iš vienos sąjungos į kitą".
Jaunųjų Sąjungos atstovas
Moksleivių Sąjungos atstovas
Studentų Sąjungos atstovas
Sendraugių Sąjungos atstovas

3:00 Sendraugiams — Akademikų veiklos komisijos svarstybos.
Studentams, moksleiviams ir jauniams — sąjungų posėdžiai ar suvažiamimai organizacinių klausimų svarstyboms.

5:00 val. Vakarienė

7:00 val. Akademija — Stasys Šalkauskis ir Pranas Dovydaitis

9:00 val. Šv. Mišios

Šeštadienis, rugpjūčio 16d. — Lietuvių vaikų namuose

9:00 val. Šv. Mišios

10:00 val. Bendras posėdis. Almio Kuolo paskaita "Ateitininkijos prasmė ir paskirtis šių dienų perspektyvoje"

11:00 val. Ideologinis švietimasis ir charakterio ugdymas —praveda ideologinio pasiruošimo komisija.

1:00 val. Bendri pietūs

2:30 val. Kūrybinė iniciatyva — praveda kūrybinės iniciatyvos komisija

3:45 val. Jubiliejinės stovyklos ir konferencijos svarstybų išvados ir nutarimai.

5:00 val. Lietuvos Krikščionybės Jubiliejus

5:30 val. Pertrauka vakarienei

7:00 val. Šeimyninio pabendravimo išvyka — Reino konferencijai prisiminti.

Sekmadienis, rugpjūčio 17d. — Prisikėlimo parapijoje

9:30 val. Konstitucijos peržiūrėjimo komisijos pranešimai, Konstitucijos pakeitimai ir diskusijos.

11:30 val. Padėkos ir vilties šv. Mišios

12:30 val. Agapė

1:30 val. Konferencijos uždarymas: prezidiumo žodis, rengimo komisijos žodis, Ateitininkų Federacijos Vado žodis.

KONFERENCIJOS DALYVIAMS ŽINOTINI ADRESAI

Prisikėlimo Parapija
1011 College Street
Toronto, Ont. Canada
Tel. (416) 533-0621

Alder Place Hotel
5487 Dundas Str. W.
Etobicoke, Ont. M9B1B5
Tel. (416) 231-9242
Kreipiantis pasakykite kad atvykstate į ATEITIS conference.

Inn on the Lake
1926 Lakeshore Blvd. West
Toronto, Ont. M5S1A1 Canada
Tel. (416) 766-4392

Konferencijos Rengimo Komiteto Pirmininkė:
Dr. O. Gustainienė
179 Cassandra Blvd.
Don Mills, Ont. M3A1P4 Canada
Tel. (416) 445-4521

Lietuvių Vaikų Namai
57 Sylvan Ave.
Toronto, Ont. Canada
Tel. (416) 534-5773

PERSPEKTYVŲ BEIEŠKANT

Jurgis Gliauda

Lietuviškumo raidos perspektyvų beieškant mūsų išeivijoje šiek tiek medžiagos parūpina simpoziumai, debatai, pasisakymai.

Apie keturiasdešimtį metų atgal guvus lietuviškos išeivijos veikėjas Detroite prisipažino su jam įgimtu komišku grauduliu:

— Buvome lieuviško veikimo „bruzdelninkai". Bruzdėjome dėl tokių nepelningų dalykų, kaip lietuvystė. Nenuostabu, kad neturime atžalyno, kuris pratęstų mūsų bruzdėjimą. Jaunieji praktiški žmonės... Gerai, kad jūs, jaunesnioji atkakote. Pratęskite veikimą...

Po to pasikalbėjimo prabėgo begaliniai ilgas laikotarpis ir štai... neseniai buvęs Angelų mieste simpoziumas, kurio temose yra senų lietuviškų „bruzdelninkų" motyvas.

Atskiras stalas su jaunais „lietuviško veikimo bruzdelninkais" ir prieš juos salė — fatališkai senstanti išeivija. Tokio ansamblio motto: išlikimas arba...

Jaunų žmonių apsėstas stalas simpoziumo debatų šurmuly panašus, nelyginant, į eldiją neramioje srovėje, tarp žilagalvių atkrančių. Iš atvirų jų pasisakymų aiškėja tarpusavis santykis ir ryškėja idėjinės išeivijos raidos metmenys.

Tėvų ir vaikų pasauliai dažnai kai kur arti sutampa, kai kur ir tolokai savo gyvenimiškojo CREDO turiniu. Svarbu, kad gyvenimiškieji principai nesikryžiuotų. Džiugina, kad jaunatvės eldija susidarė iš brandesnio jauno amžiaus simpoziumo dalyvių. Jie jau gyvena kovos dėl būvio fazėje. Jais tenka pasitikėti. Jie jau brandžios veiklos „bruzdelninkai". Jie beveik visi vedę, turi vaikų, profesijų bagažus, gyvenmiškąjį patyrimą. Lituanistinių mokyklų ir tautinių šokių treningas įragino juos sąmoningai dalyvauti lietuviškos visuomeninės veiklos minimume ir intuityviai suvokti savo tėvų tautinių interesų prigimtį. Ir jų pareiškimuose skamba išpažinties elementai, artimi legendiniam Vinco Kudirkos prisipažinimui „O tu, paklydėli, kur iki šil buvai?".

Faktiškai gi jie niekad nebuvo paklydėliai — jie augo ir noko ateiti prie simpoziumo stalo...

Jie visi turėjo rasti savy esimo sampratą, brandinti atradimą, puoselėti tam tikrą nrsą įaugti į dvasinį aristokratiškumą šioje šalyje, kur visur triumfuoja patogus standartas ir viskas stumiama į gaivalingą, bet be pasirinkimo vienos krypties gatvės judėjimą. Pasirinkus savo apsisprendimą reikės drąsiai tapti „sau žmogumi" didžiulėje masėje. Reikia sutapti su labai negausia, plačiau net nežinoma tautine mažuma, būti lietuviu. Šitoks drąsus apsisprendimas be kovos savyje, be nugalėtų abejonių, be svyravimų. Lengva apsispręsti, kada persekiojama tavo idėja; sudėtinga apsispręsti kada aplinka indiferentiška, nesidominti tavo idėja ir gyvenžiūra.

Simpoziumo pareiškimuose nesuskambo užuominų apie lektūros įtaką apsisprendimui (literatūra, filosofija, tikėjimo galia). Tą teorinę intelektualinę įtaką gaiviai pakeitė prigimtinio instinkto poveikis, sentimentalus siekis artėti prie tėvų susikurto pasaulio, sąmoningas nors suktis genčių orbitoje ir nelaikyti tėvų idėjinių lobių iliuzijomis. Senoji išmintis, kad pavyzdžiai patraukią itin ryški ateitininkiškųjų kartų pareinamybėje, nes gausu pavyzdžių, kada idėja pasirenkama be kompromiso. Ateitininkų mąstysenos disciplonoje visad stovima ant kieto tradicijų kelio. *Motinos pienas yra generacijų penas.*

Kai kurie nuostabūs reiškiniai taipo gi nuspėja tautinės mažumos raidos pobūdį. Taip, lietuvių kalbos nežinojimas nestabdo apsisprendimo pasidaryti idealistiniu prolietuviškos idėjos „bruzdelninku". Mišri šeima ir savo prigimtinės kalbos nevartojimas, nėra esminės kliūtys, kol veiklos siekiai ribojasi politinių siekių praktika.

Trečios pokarinės išeiviškos kartos pareiškimai skamba herojiškai, nes tai yra pastanga būti „sau žmogumi". Tai yra dvasinio, svetur gyvenant ir ryžtingo, aristokratizmo pasirinkimas, pasirinkimas modus vivendi (gyvenimo būdo).

Jaunųjų stalas Angelų miesto lietuviškame simpoziume paryškino problemines perspektyvas mūsų išeivijos raidoje...

Los Angeles Ateitininkų Sendraugių Aukos Žurnalui Ateitis

A. A. Prelato Petro Celiešiaus atminimui įamžinti

$100.00 dr. Zigmas Brinkis, dr. Ričardas ir Raimonda Kontrimai, Danutė ir Juozas Mitkai, Marytė ir Pranas Grušai.

$50.00 Jonas Valukonis, Ona ir Jonas Motiejūnai, dr. Jurgis ir Petronėlė Starkai, Dalilė ir Antanas Polikaičiai.

$20.00 Pranas Gasparonis, Jonas Ruzgys.

$10.00 Salomėja Nyerges, Elena Pajaujienė, Elena ir Ignas Bandžiuliai.

$5.00 Marija Bonatienė.

POEZIJOS KONKURSAI KRIKŠČIONYBEI PAMINĖTI

Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejui paminėti, to jubiliejaus organizacinio komiteto paprašyta, Ateitininkų Federacija kartu su "Ateities" žurnalu skelbia poezijos rinkinio ir atskirų poezijos kūrinių konkursus.

Visa konkursams prisiųsta poezija (tiek rinkinys, tiek ir atskiras eilėraštis) savo turiniu turi atspindėti Lietuvos krikščionybės temas nuo Mindaugo laikų iki šiandien, arba išreikšti įvaizdžius, kurie sukeltų Lietuvos sukrikščionėjimo ir tuo pačiu atsikreipimo į Vakarus priminimą, arba parodyti krikščionybę, kaip didžiąją dvasinę vertybę, ypač mūsų tautos okupacijos laikotarpiu.

Poezijos rinkino konkursui skirti rankraščiai, rašyti mašinėle, siunčiami iki 1986 spalio 31 (pašto antspaudas) žemiau nurodytu adresu. Rankraščiai turi būti pasirašyti slapyvardžiu, pridedant uždarą vokelį su autoriaus pavarde ir adresu. Konkurso dalyvių amžius neribojamas. Rinkino apimtis — nemažiau 75 psl. Už poezijos rinkinį bus skiriamos dvi premijos: I — $1500 ir II — $750. Premijuoti rankraščiai, pagal susitarimą su autoriumi, galės būti išleisti "Ateities literatūros fondo" leidyklos.

Eilėraščio konkurse gali dalyvauti asmenys iki 30 metų amžiaus. Eilėraščiai, parašyti mašinėle, atitinką nustatytas temos gaires, pasirašyti slapyvardžiu, pridedant uždarame vokelyje autoriaus pavardę ir adresą, siunčiami iki 1986 spalio 31 (pašto antspaudas) žemiau nurodytu adresu. Už eilėraščius skiriamos tokios premijos: viena I — $100, dvi II — po $75 ir dvi III— po $50. Premijuoti eilėraščiai galės būti spausdinami "Ateityje".

Konkurso vertinimo komisija, kurios sąstatas bus paskelbtas vėliau, neradusi tinkamo premijuoti kūrinio, turės teisę atitinkamos premijos neskirti.

Visi konkursui skirti rankraščiai siunčiami šiuo adresu: Poezijos konkursas **c/o Česlovas Grincevičius, 7132 S. Mozart St., Chicago, Ill. 60629.**

Ateitininkų Federacija

ALp(LKA)1786
1986, Nr.2

90. 725. 213